

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

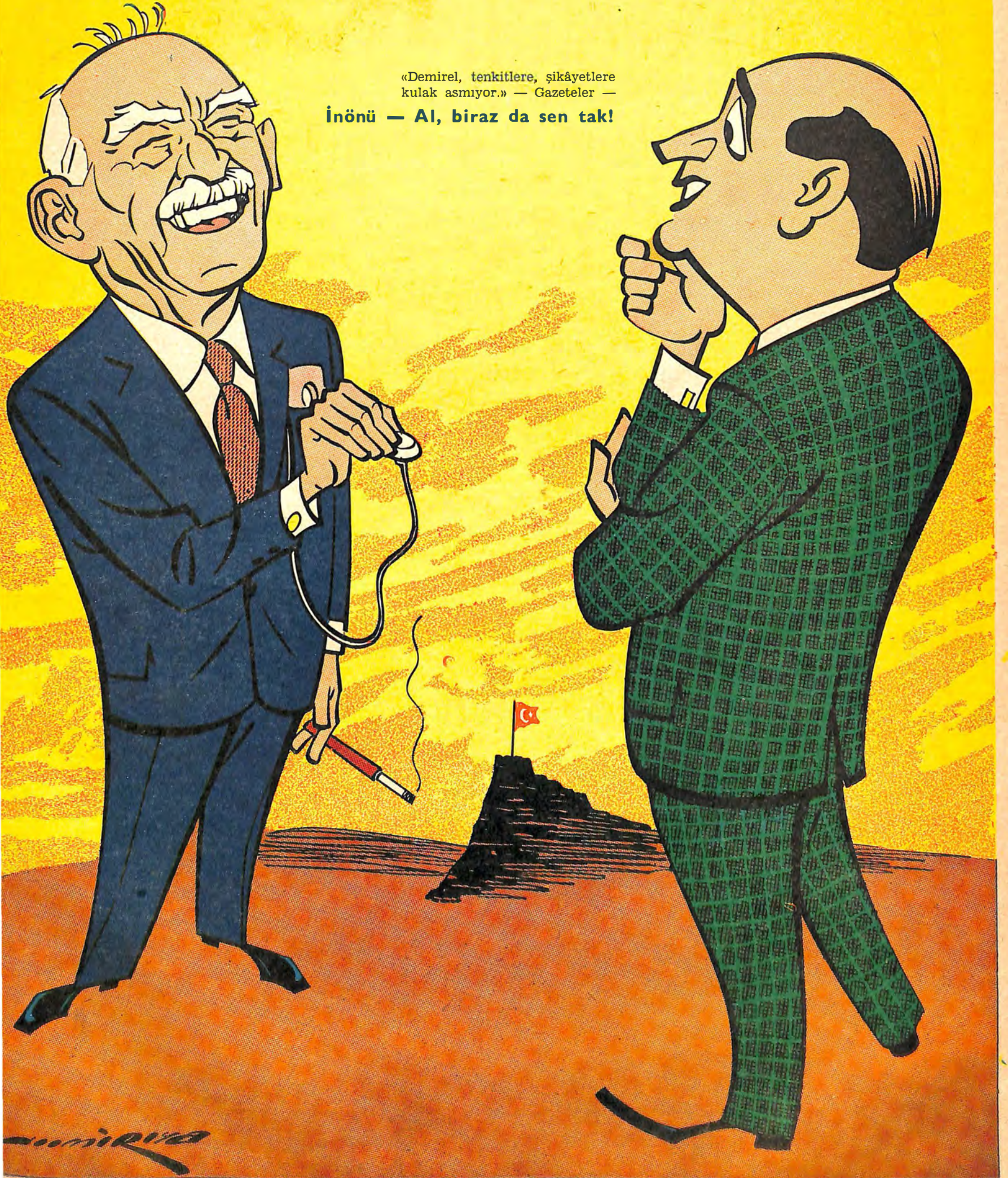
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklınla

«Demirel, tenkitlere, şikâyetlere
kulak asmıyor.» — Gazeteler —
İnönü — Al, biraz da sen tak!

BİLÜMUM BANKA MUAMELELERİ İÇİN

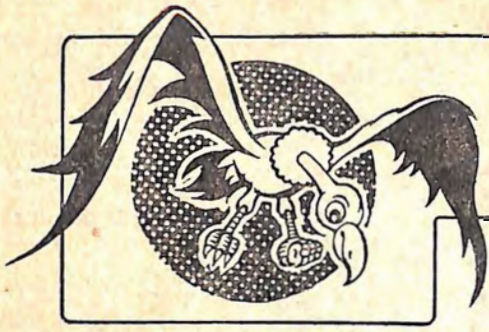
TÜRKİYE BANKASI
hizmetinizdedir

Umum Müdürlük - Ulus Meydanı (Ankara)

CARİ HESAPLAR ● HAVALE ● TİCARİ SENETLER ● KREDİ MEKTUPLARI
● KEFALET MEKTUPLARI ● DÖVİZ ALIM VE SATIMI ● SEYAHAT
ÇEKLERİ ● İTHALÂT AKREDİTİFLERİ ● KİRALIK KASALAR ● v. s.

DÜNYANIN HER TARAFINDA MUHABİRLERİ VARDIR

Yargıtay başkanının açış nutku

ATATÜRK'ÜN ölümünden sonra Türkiye yobazlaşmaya başlamıştır. O'nun sağlığında hafız kursları var mıydı? O'nun sağlığında sıbyan mektepleri var mıydı? O'nun sağlığında Said-i Nursi, Risale-i Nur, Nurculuk var mıydı? O'nun sağlığında dört yıl Cumhuriyet Bayramına katılmayan İstanbul Müftüsü var mıydı?

O'nun sağlığında, Anadolu kasabalarında yüzü ışığa açık dolayıyordu kadın. Bugün İstanbul caddelerinde kara çarşafın, kara peçenin karga sürülerinden geçilmiyor.

Demokrasiye tek birle girdik. Siz söyleyiniz lütfen: Nasıl çıkacağız?

Yobazlık teşkilatlıdır Türkiye'de: Hem içeriden yardım görür, hem dışarıdan.

Üzerinden tamam kırk yıl geçti: İçişleri Bakanı Şükrü Kaya'nın, çok gizli bir basın toplantısında bulunmuştu. Günün Milli Emniyet Başkanı sayın Şükrü Ali, çantasından kışkırtıcı beyannameler, fetvalar çıkarıp, gözümüzün önüne sermişti. Hepsini sınır dışından, Arap memleketlerinden sokulmuştu bunların...

O zaman, suçluları darağacı gölgesinde yargılayan İstiklâl Mahkemeleri vardı. Şimdi demokrasi hürriyeti var!

Bu hürriyet içinde dengesini kaybeden toy iktidarın, Suudi Arabistan Kralı ile cuma namazına bile durduğu, hazin bir hayretle gördük!

Yine hazin bir hayretle söylüelim

ki, Atatürk'ün ölümünden sonra iç politikada başlayan yobazlaşma, son aylarda, dış politikada da iktidarın başına bir agel geçirmiştir!

Önceki hafta, Adalet Yılı başlarken, Yargıtay Başkanı sayın Öktem'in, açış konuşmasında, haklı bir ürküntü ile bu yobazlaşmaya değindiğini, sahiden sevinerek okuduk. Yetkili bir ağzın, adalet kürsüsünden tehlikeyi dile getirmesi ve memleketi uyarması elbet sevinilecek, büyük ve cesaretli bir jesttir.

Yalnız, gerinin saldırılarını üstüne çeken bu güzel konuşmanın, güzelliğini azaltan bir eksiği üstünde önemle duracağız.

Komünizmin, Türkiye'de köklü bir geçmişi vardır. Rusya'dan yola çıkan ilk komünistler, Karadeniz'e, Atatürk'ün sağlığında gömüldüler. Nazım Hikmet, komünistlik suçundan, Atatürk devrinde zindana atıldı. Sertel'ler, milliyetçilerin alınlarına «Battal» damgasını vuran «Resimli Ay» dergisini Atatürk Çankaya'da otururken çıkardılar. Komünist fırçaların yalnız işçi kafalarından resim sergisi Atatürk başımızdayken açıldı. Yoksul mahallelerin duvarlarına orak-çekiç resimlerinin çizilişi Atatürk'ün aramızda olduğu günlerde başlar.

Şimdi, Sovyet Rusya'yı bile aşır Kızıl Çin'e kadar giden azgın bir akım içindeyiz. Artık sol, ressam fırçasının çizdiği işçi kafası, şairin mısraındaki kırmızı mendil, ürkek

sabotajcının yıkık duvara ilaştırdığı orak-çekiç değildir. Şimdi kızıl ideolojinin romancısı var, gazetecisi var, karikatürcüsü var, politikacısı var, öğrencisi var, öğreticisi var. Yayın dünyamızda sol, artık vitrin mosturalığı değil, kitaplıklar dolduruyor. Atatürk'ün ölümünden sonra «durma»nın «düşmek» olduğunu u-nutan, devrimlerin coşkunluğunu kaybeden çocuklarımıza tek ışıkla yol gösteren olmadı. Duygu ve düşünce dünyamızda, ne Klerikalizme karşı ilk lâiklerin savaştığı bir «İctihat» dergisi var, ne milliyetçilerin bayrağı «Türk Yurdu» var, ne Ziya Gökalp'ın genç aydınları çevresinde toplanan «Yeni Mecmua» sı var.

Liseler, üniversiteler dolusu gençlik, aşırı solun eğitiminde, yönetiminde.

Bu memleketin düşünen başı, duyan kalbi yok mu?.. Var. Ama, sahici kıymetler bir topluluk içinde değil, bir dağınıklık içinde. Her aydın, kâtipler iktidarının dışında, hareket-siz bir heykel, Rodin'in bir «düşünen adam» ı!

Yargıtay Başkanı, yiğitçe bir atılışla tehlikenin üstüne yürüdü ve hepimize:

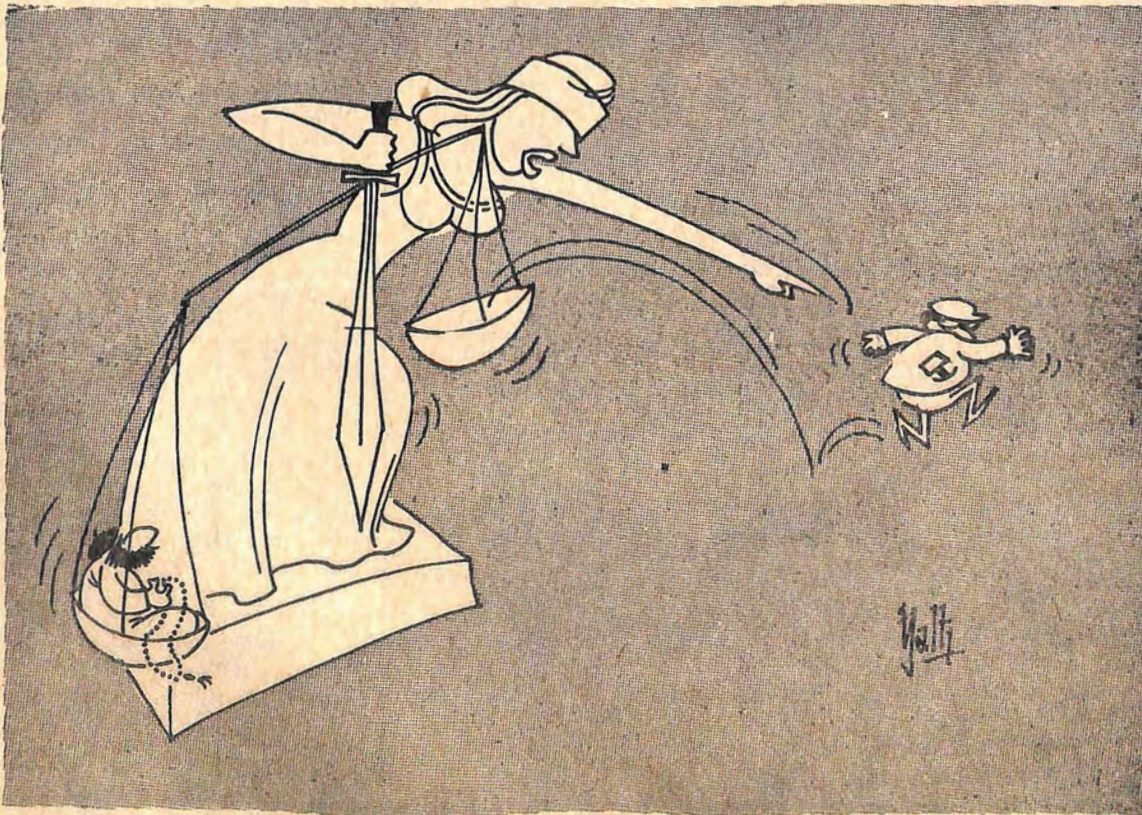
— Gözünüzü açın, dedi.

Açtık, ama yalnız sağ gözümüzü. Biz, sayın Öktem'in sözünü tamamlayalım:

— Vatandaşlar!.. İki gözünüzü dört açın!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yargıtay Başkanının Adalet Yılı'nı açış nutkundan sonra :

Adalet — Tutun!..

İstanbul Düşmanları!

İstanbul'un düşmanları var. Güzelliğinin, rahatının, huzurunun düşmanları!

Son aylarda, şehrimizi bir duvar ilanı salgını sardı: Diyarbakır çibanından, lekeli hummadan, çiçek hastalığından beter! Yapıştığı yeri berbat ediyor.

Yapıştığı yer mi neresi?... Nereyi gözlerine kestirirlerse: Elektrik direği, trolleybüs direği, mezarlık duvarı, cami kapısı, türbe, ev, apartman!

Devletin malı, milletin malı, bunların ilân levhası, ilân kulesi!

Ağlamaklı gözlerle gördük: Yenicami yok mu, Yenicami?... Şu sayısı yedi, sekizi geçmez büyük anıtlarımızdan Yenicami! İşte ona bile ilân yapıştırıldı. Hem de Sofya Devlet Sirkisi'nin, kaz kakası sarı ilânları!

Geçiniz Kabataş'tan, deniz kıyısında bir mücevher kutusu gözlerinizi okşar: Büyük Sinan'ın tek minareli camii... Onun kapısının iki yanında, hâlâ izleri silinmemiş ilânların yolukları duruyor!

Hamidiye türbesini bilirsiniz. Şehrin göbeğinde, beyaz mermerin çamurlaştığı bir eski anıt... Onun yüzünden ilânları, eski Valimiz Niyazi Akı'ya, valvar yakar biz söktürdük!

İşte Sultan Mahmut türbesi... Muallim Naci orada yatıyor, Ziya Gökalp orada yatıyor... Şimdi ilân kulesidir!

Sayın Vefa Poyraz, ricalarımızı anlayışla karşıladı, Köprü üstündeki, meydanlardaki, caddelerdeki tramvay direklerini temizletti...

Temizletti diyor, ama ilânlardan temizletti ancak.. Altından boyaları yolunmuş paslı demir çıktı!

Dün sabah evimden çıkınca ne göreyim: Yine o temizlenmiş direklerin üstünde baştan başa ders hane ilânları!..

İngilizce öğretiyorlarmış, daktilo öğretiyorlarmış...

Ah Allahım, bir hayır sahibi de başka bir ders hane açıp şu İstanbul düşmanlarına biraz vatandaşlık ahlâkı, biraz şehir terbiyesi öğretse!

Batı dilinde bunun adı vardır: Vandalizme.. Güzellikleri bozma, yıkma hastalığı!

Bu hastalığa karşı savaşmak, yalnız Vilâyetin, yalnız Belediyenin, yalnız polisin değil, tek tek hepimizin vazifesidir, borcudur.

İstanbul'u sevenler!... İstanbul'u pisleten ilânların övduğu her şeye boykot ediniz!

AKBABA

ACELE BASIN!

ADNAN VELİ

ZİYA TUNCAY, Beyoğlu Postahanesinden içeriye girdi. Holün en dibindeki gişeye yaklaştı. Başına bir kulaklık geçirmiş olan memura sokuldu:

— İzmir’le görüşmek istiyorum efendim, dedi.

Memur, kulaklığını çıkarmadan, isteksiz cevap verdi:

— Epice bekliyeceksiniz.

— Ne kadar beklerim dersiniz?

— Eğer araya, acele konuşmalar girmesse, iki saat kadar...

— İki saat mi? İmkânı yok bekliyemem. Benimki basın konuşması olacak. Yâni, malûm ya, diğer konuşmalardan önce verilir.

— Evet ama, gene üst üste bir çok acele konuşmalar var. Onlar biterse, sizi bağliyalabiliriz.

— Onlar ne kadar sürer?

— Bir saat kadar.

— O halde, benim konuşmamı da acele olarak verin. Yâni, acele basın olsun.

— Şimdi oldu.. Derhal konuşursunuz.

Adam, notunu aldıktan sonra 03’ü çevirdi. Telefonun öteki ucu çaldı, çaldı, çaldı, çaldı... 03’ten cevap yok. Kapatıp tekrar numarayı çevirdi. Çaldı, çaldı... Her halde birisi cevap vermiş olacak ki, memur görüşmeyi yazdırmaya başladı:

— Burası 44 18 11... İzmir, Altıok Gazetesi, acele Basın... Numaranız? Üçyüz kaç dediniz bayan? Peki, hemen verir misiniz?

Kapattı:

— Biraz şu kanapede oturun, dedi, şimdi verecekler.

Ziya Tuncay, kendisi gibi kanapelere dizilmiş, sıra bekleyen-

lerin en sonuna gidip oturdu. Beş dakika, on dakika, yirmi dakika, ses seda yok. Kalkıp, tekrar memurun yanına gitti:

— Bizim İzmir’imiz ne oldu acaba beyfendi? dedi.

— Sizin İzmir, acele basın’dı değil mi? Bugün şehirlerarası’nın en kötü günü... Cevap almak mümkün değil...

06’yı çevirip, santraldeki hanımlara çıkışacak oldu:

— Bayan!... Bizim bir acele basın konuşmamız vardı. Bekletmek için hiçbir sebep yok ki... Hem acele, hem de basın olursa, derhal bağlamak lâzım. Yarım saate yaklaşıyor. Öyle değil mi?... Peki, bekliyorum. Haydi verin.

Beklediler. Tekrar beş dakika, on dakika, yirmi dakika... Ses seda yok.

Memur, 06’yı bir daha çevirdi:

— Bayan! Allahşkina, siz orada ne yapıyorsunuz? Anladım... Ne? Elbette kızar... Herifin hakkı... Herif hem gazeteci, hem de aceleci... Acele basın olursa, bir dakika bile bekletilmez. Haydi öyleyse, çabuk bağlayın... Peki, bekliyorum işte...

Kapattı, bekledi. Beş dakika, on dakika, yirmi dakika, ses seda yok... Tekrar açtı:

— Bayan! İş kötüye gidecek.. Şikâyet filân olursa, ben karışmam haaa!... E birader, bağliyoruz diyorsunuz, sonra bağliyorsunuz... Bıktım sizden canım... Abonelere karşı bizi de...

Hayır, ben gevezelik etmiyorum, vazifemi yapıyorum. Acele basın, İzmir’i bir saat beklemez. Haydi verin, bekliyorum dedim ya...

Bekledi. Beş dakika, on dakika, yirmi dakika, ses seda yok. Bu sefer Ziya Tuncay’a döndü:

— Bakın beyfendi, dedi. Bize 06 her zaman böyle yapar. Dert anlatamazsınız. İsterseniz siz, şu baştaki şehiriçi telefonu ile kendiniz konuşun. Jetonu kumbaranın ağzına koyduktan sonra 06’yı çevirip konuşun. 06 jetonu içeriye almaz. Konuştuktan sonra jetonu geri çekersiniz.

Adam, telefona gidip jetonu kumbaranın ağzına yerleştirdi, numarayı çevirdi. 06’nın zili çaldı, çaldı, çaldı. Sonunda, incecik, nazlı, mahmur bir ses:

— Sıfır altın!... dedi.

— Hanımefendi, bir saat önce İzmir’de Altıok gazetesini, acele olarak basın konuşması için aramıştık.

— Ben nöbeti daha yeni aldım beyfendi.

— Bayan, ben sizin nöbeti ne zaman aldığınızı nereden bileyim? 06’daki bayan, «Şimdi veriyoruz» diyor, fakat vermiyor.

— Bir dakika müsaade edin de sorayım.

Santraldeki arkadaşlarına doğru seslendi:

— Ayteeeen!... Hişşşt Ayten! Acele basın İzmir var mı önünde?

— Bende yok kardeşim.

— Neriman’a bir sorsana bakalım.

— Neriman’a bugün bir şey sormaya gelmez...

— Neden?

— Dertli.

— Derdi de neymiş?

— Canım, onun derdi ne olur? Hani o, uzun boylu bahriyeli yok mu?

— Eeee, ne olmuş?

— Bademcik ameliyatı olmuş!

— Geçmiş olsun. Ne varmış bunda?

— Kız merak ediyor tabii...

— Hıh... Bademcik ameliyatı da bir şey olsa bari... Benim kayıvaldemin karnından, onbeş gün önce bir ur aldılar. Tam dört buçuk kilo geldi gözüm kör olsun. Ben ameliyat diye ona derim. Sor bakalım, elinde acele İzmir var mı?

Ayten, Neriman’a seslendi:

— Hello Neriman’cığım. Acele basın İzmir istemişler.

— Ayol benim, şimdi İzmir’i, Bursa’yı düşünecek halim var mı?

— Ama, abone beklemez ki kardeşim.

— Beklemezse telgraf çeksin. Benim içim kan ağlıyor. Şefe söyledim de, yirmi dört saatçik idare ediverin, dedim de, gene de idare etmedi. Bıktım artık kardeşim. Bu işin ne gecesi var, ne gündüzü...

— Ne yapacaksın? Kurtuluş var mı? Madem ki kendi arzumuzla kalkıp burayagirdik, her şeye katlanacağız.

Ayten, tekrar abonesine döndü:

— Hello!

— Bekliyorum bayan.

— Efendim şimdi veriyorlar mı. Siz kapatın, iki dakikaya kadar bağliyalacaklar.

Ziya Tuncay telefonu kapattı. Ama jeton kumbaranın içine düşmüştü. Gişedeki memura sokuldu:

— Bey kardeşim, dedi. 06 ile konuşmak için attığım jetonu kumbara yuttu, nasıl oluyor bu?

— Yuttu mu? Hayret doğrusu!

Halbuki sıfır altı hiçbir zaman jeton kabul etmez, dedi.

— Bu seferlik kabul etti.

— Her halde sizin jetonun çizgileri biraz aşınmış olacak.

— Olabilir.

— İzmir için ne dediler?

— Şimdi vereceklermiş.

Ziya Tuncay bekledi. Beş dakika, on dakika, yirmi dakika, ses seda yok.

Tekrar memura sokuldu:

— Ne biçim şehirlerarası santralidir bu? İnsanla eğleniyorlar mı yoksa?

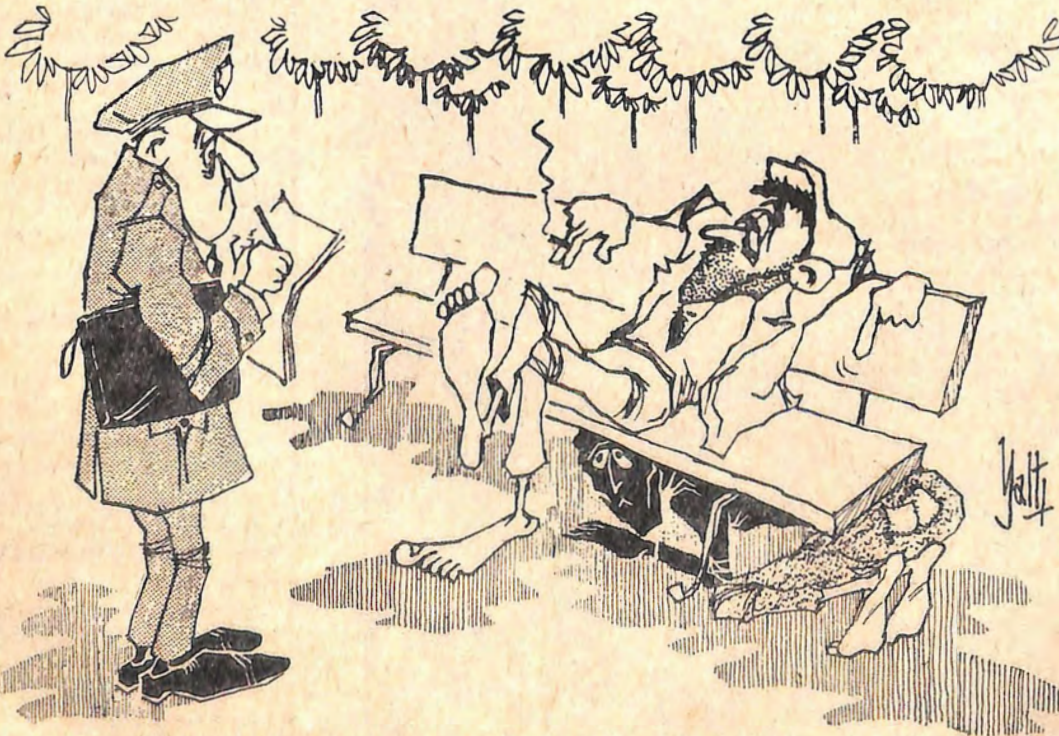
— Yok beyim, eğlenmezler tabii. Ama bu saatlerde nöbet değiştiği için, kim kimin ne yaptığını bilmiyor. Bu, her gün böyle... Ben neler çekiyorum, bilseniz. En iyisi, siz, 22 42 10’a bir jeton daha atın, şehirlerarası şefliğini isteyin. Onlar şeften çekirler.

Ziya Tuncay tekrar telefonun başına gelip, kumbaranın ağzına bir jeton daha koydu. Verilen numarayı çevirdi.

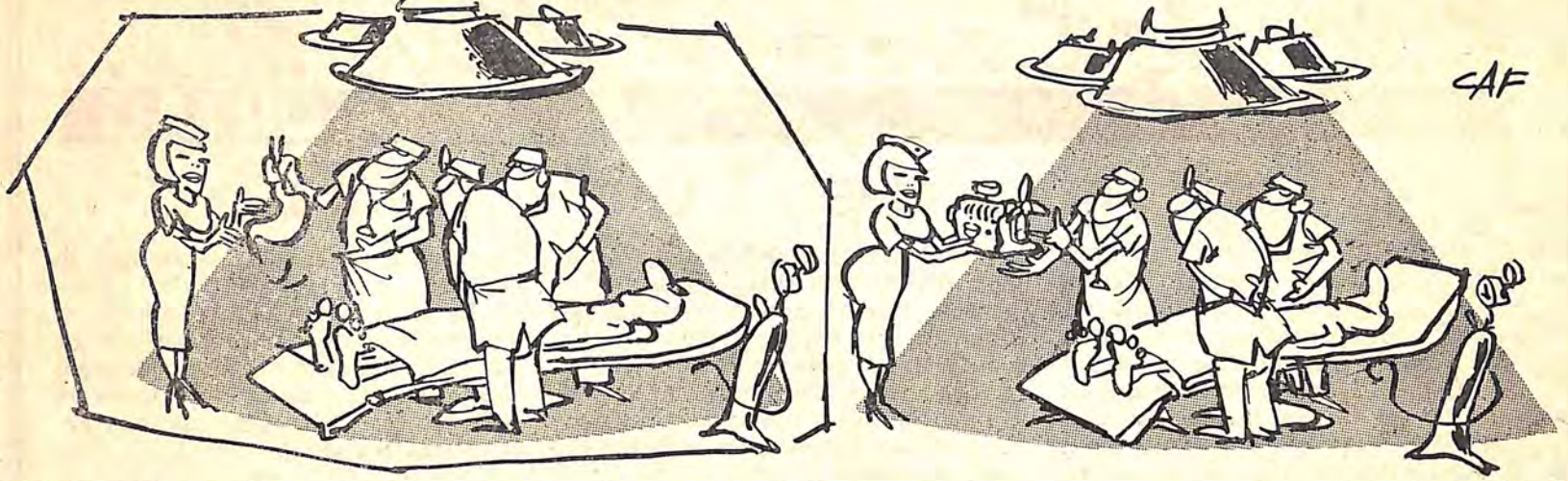
Telefonun öbür ucu çaldı, çaldı, çaldı. Neden sonra, baygın bir ses cevap verdi:

— Telefon Müdürlüğüüüü!..

«Açık işsiz» sayısı tesbit ediliyor. — Gazeteler —

— Onu sayma abi, o «gizli işsiz»!..

— Mide yerine motor takmaktan başka çaremiz kalmadı!

— Hanımefendi, 06'nın şefiyle görüşmek istiyorum.

— Niçin efendim? Bir şikâyetiniz varsa, lütfen bize söyleyin.

— Tabii şikâyetim var. İzmir'le acele olarak basın konuşması istedim. Bir buçuk saattir vermediler. 06'yı şikâyet edeceğim.

— Beyfendi, şefe söylemenize lüzum yok. Ben şimdi, hemen bağlatırım. Siz lütfen bir dakika bekleyin... Sıfır Altı!... Gırrrr, gırrrr, gırrrr. Alo! Sıfır altı!... Hamiyet, sen misin nonoşum? Haa, Şükran, sen misin? İzmir'e acele basın varmış. Niye bağlamıyorlar kardeşim?

— Nonoşum, benim haberim yok ki... Suna bakıyor İzmir'e.

— E, Suna'ya söyle de, dalga geçmesin. Aboneler şikâyet ediyorlar.

— Sunaaaa!... Darling.. İzmir acele basın var mı sende?

— Var, ne olacak?

— Ayol, şunu bağlasana...

— Niye bağliayım?

— Abone şikâyet ediyor kardeşim. Şefe söyleyecekmış.

— Ayol ben zaten onu, şefin emriyle sallayıp duruyorum.

— Niye ama?

— Şef bana «Ortanın solundaki konuşmaları salla sallayabildiğin kadar» dedi.

— Peki, Altıok gazetesi'nin, ortanın solunda olduğunu ne biliyorsun sen?

— Ayol, ardına baksana bir ke-re...

— Haaa, o zaman haklısın nonoşum!

Makaryos kısa hazırlanıyor. — Gazeteler —

— Anlaşıldı, sana bir araba odun lâzım!

Telefon Müdürlüğü santralindeki bayan, Ziya Tuncay'a döndü:

— Beyfendi, dedi. Siz kapatıp bekleyin, şimdi bağliyacaktım efendim.

Adam, telefonu kapattı. Jeton gene kumbaranın içine düştü. Ziya Tuncay tekrar gişedeki memura sokuldu:

— Bizim ikinci jetonu da kumbara yuttu, dedi.

Adamın, enikonu üzgün bir hâli vardı:

— Beyfendi, valla ne diyeyim, bilemiyorum. Kabahat sırf idarede değil ki... Halkımızda da kusur var. Bir jeton düşürmek için, sabahtan akşama kadar bu kumbaraların ahaliden yediği yumruğu, vallahi müdüriyette sabıkahlar yemez. Makine, bu kadar eziyete nasıl dayansın? Size İzmir'inizi veriyorlar mı?

— Ben İzmir'den vazgeçtim kardeşim. Konuşmayı lütfen iptal edin. Yalnız, şu iki jetonu nasıl geri alacağımı söyleyin.

— İki jetonu mu? Onları verirler efendim.

— Nasıl verirler?

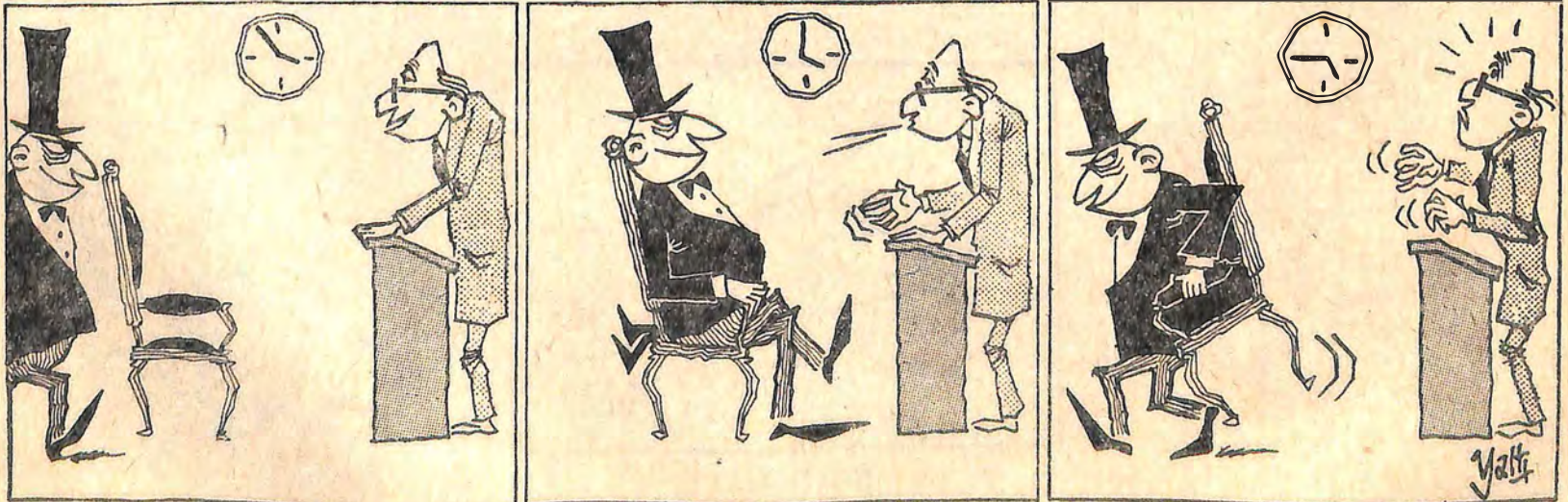
— Telefon Arıza ve Şikâyetler Dairesine bir dilekçe verirsiniz. Kutunun numarasını da yazarsınız dilekçeye... Tahkikat yapıp jetonları iade ederler.

— Peki, çok teşekkür ederim.

Ziya Tuncay, postaneden çıkıp, şakaklarını uğuşturarak eczane ye girdi:

— Lütfen iki aspirin verir misiniz?

Adnan VELİ

Politikacıların eğitilmeleri isteniyor.. — Gazeteler —

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Sahne de Türk kızı

BİNNAZ'IN oynanması, dekorların hazırlanması ile bitmezdi. Üçüncü Ahmet devrinin kıyafetlerini de hazırlamak lâzımdı. Dostum Sermet Muhtar'ın babası Muhtar Paşa'dan büyük yardım gördük: Askeri Müze'nin Müdürü idi. Bize, Efe Ahmet için, Hamza için, karakollukçular için ne lâzımsa vermişti: Keçe külâh, sırmalı çepken, şalvar, silâhlık, hepsini... Ama bununla da bitmiyordu iş. Faika rolüne çıkacak Roza'ya Türkçeyi Türkçe konuşturacaktık...

Bununla iki kişi uğraşıyordu: Hüseyin Suat ile İsmail Müştak.

Bir kelime üstünde belki on gün uğraştılar: Şehzade...

Roza, bir türlü «Şeh... zâde» diyemiyordu. Onun ağzında «e» harfi «a» ve «şeh» «şah» oluyordu.

O kadar da değil: «zâde» nin «zâ» sını çekmiyor, kısaca «zade» diyordu.

Kaç kere: «Koparacağım bu dili» diye sivri tırnaklarıyla dilini hırpalayarak ağladığını gördüm!

Ne kadar severlerdi sanatlarını bu Türk tiyatrosunun ilk fedailerini...

Birinci gece, tiyatroyu Osmanlı İmparatorluğunun bütün şöhretleri doldurmuşlardı. Devlet adamlarının başında Maliye Nâzırı Cavit bey, Üniversitenin başında Namık Kemal'in oğlu şair Ali Ekrem...

Sahnemizin ilk Türk kızını bilirsiniz: Afife'dir. Bu sanat şehidimizin şimdi toprakta kemikleri bile kalmamıştır.

Onun macerasını belki anlatmıştım sizlere.. Ama bir daha, bir daha anlatmaya değer:

Mütareke yıllarındayız. İstanbul'a iki kuvvet hâkim: Biri İngiliz, Fransız ordusu, öbürü Şeriatçı yobaz.

İşte, kadının dişi sayıldığı o kara günlerde, Dârülbendâ'ye körpecik bir kız geldi: Afife idi bu kızın adı.

Kimdi, kimin nesiydi bilmiyorum. Ama korkusuzdu, ama hevesliydi, ama ne tatlı bir buğday esmeriydi...

İlk defa Kadıköyünde sahneye çıkarıldılar onu. Galiba takma bir adla...

Polis Müdürü Arnavut Tahsin'in polisleri tiyatroyu bastılar ve Afife arka kapıdan kaçırıldı gece yarısı!

Celâl Sâhir, Edebi Heyet âzâsı imiş o ara... Ne oluyor diye sahneye koşunca, tek suçlu onu bulmuşlar ve «buyurun karakola» demişler...

Bundan sonrası, sahiden tatlı bir güldürüdür:

Yoğurtçu Çayırında, yanında polis, gidiyorlar. Durgun bir yaz gecesi. Ay, yusuvarlak...

Polis, meğer edebiyat meraklısı imiş: — Ah üstadım, demiş, zatiâlinizi tev-kif edip götürmek hayatımın en büyük saadeti!...

Sâhir, şaşkın şaşkın yüzüne bakınca, mutluluğunun nedenini anlatmış:

— Bendeniz edebiyatı çok severim... Şiirlerinizin hemen hemen hepsi ezberimdedir.. Bakınız, bir tanesini okuyayım...

Başlar okumağa:

Sâhir, benimle gel! Gecenin hâli pek güzel! Dallarda nefti gölgelerin raksı pek şiir!

Ve şairle polis: «Sâhir benimle gel» diye şiir okuyarak karakola giderler!

Afife'den sonra, tiyatromuzun kapısı Türk kızlarına açıldı. Hepsinin başında Bedia vardır, rahmetli Muvahhit'in eşi Bedia... O, yalnız bir sanatçının karısı değil, birkaç yabancı dil bilen, iyi yetişmiş, aydın bir Türk kızı idi de...

Şimdi adı Şehir Tiyatrosu olan eski Dârülbendâ'yi Tepebaşı'ndaki dram kısmına gittiğim geceler, koridordan geçerken ürperirim: Türk sahnesinin genç şehitleri ile duvarlar, baştanbaşa bir kabristandır.

Onlar, karayel esen sahnelerde hasta ciğerleri donarak, tipi içinde, gece yarısı soğuk odalarına yaya giderek, Türk tiyatrosunu yaşatmak için öldüler...

Haaa, bir de Ertuğrul Muhsin vardı, değil mi?..

Ne mi oldu o?.. Evinden çok evi, odasından çok odası, yatağından çok yatağı olan tiyatrodan uzak, dekordan uzak, sahneden uzak, perdeden uzak, belki de herkesten uzak, bir köşede bekliyor... Neyi ve kimi acaba?

Eski sporcular

Babamın gençliğinde spor üç dört dalda toplanmıştı: Kürek, Yüzme, Koşu, Yağlı Güreş...

Bunlardan yalnız bir tanesi, koşu, şimdiki koşulara benzemezdi. Gençler, ancak tulumba altında, yangına giderken koşardılar. Yâni tulumbacılıkta...

Tulumbacılık büyük hevesti eskiden. Devlet adamları arasında benim de tanıdığım amatör tulumbacılar vardı. Yangını duydular mı, kravatı çözer, kolalı gömleği atar, pantolonu sıyırlırlardı. Dizlik, zaten hazırda pantolonun altında...

Bu kibar, bu İstanbul efendisi tulumbacılardan birinin oğlu şimdi İstanbul Üniversitesinde profesördür.

Babamdan dinlemiştim: O da, on yedi, on sekiz yaşındayken bu hevese kendisini kaptırmış.

— Bir gün, derdi, Beylerbeyi takımı ile Üsküdar'a gidiyorduk, yangına... Ayaklarımıza bir değnek dolandı. Tekerlendim... Meğer babam görüp bastonunu fırlatmış önüme!...

Sonra, bir temiz dayak yemiş evde... Tatlı tatlı gülümser:

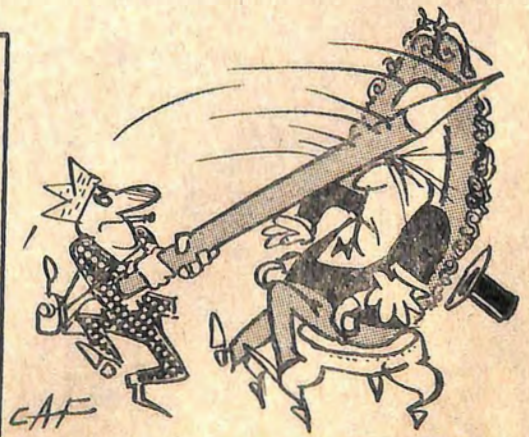
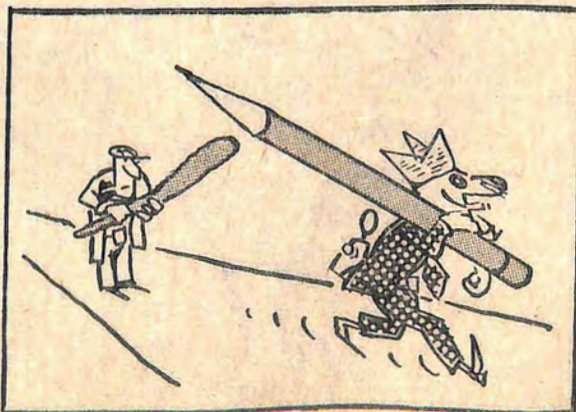
— Hey mübarek sopa, derdi, eğer babamdan o dayayı yemeseydim, şimdi mühendis Sami bey değil, tulumbacı Sami olurum!

Eski babalar, evlatlarını döğdükleri için dizlerini döğmezlermiş...

İngiliz mekteplerinde hâlâ dayak vardır. Galiba Kraliçenin oğlunun okuduğu mektepte de!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Bir gazeteci dövüldü.. — Gazeteler —

Yazısız

PAZARTESİ

Zam!

Belediye Meclisi, Terkos suyunun metreküpüne altmış bir kuruş zammı kabul etmiş...

Şimdi bir de suyun kendisine zammı kabul etse... Meselâ, bir damla yerine iki damla!

SALI

İki yüz!

Milletvekillerimizin depreme uğrayan Doğu halkına iki yüzler lira bağışta bulunmalarına karar verilmiş.

Beğenmedik... Mâlûm ya, politikacılar çoğunlukla iki yüzölçer olurlar... Bunu hatırlatacak bir bağışa ne lüzum var?..

Meselâ, meselâ, meselâ... Yüz doksan dokuzar lira bağışta bulunacaklar denilse daha da cakalı olurdu elbet!

ÇARŞAMBA

Çok az!

Depreme uğrayan Doğu'ya, en mânâlı yardım İngiltere'den geliyor. İngiliz hükûmetinden değil, İngiliz milletinden: Onbeş milyon lira...

Ha babam, ha babam, ha babam... İki buçuk milyon nüfuslu İstanbul'da toplanan yardım, henüz bir milyon liranın içinde!

Bizim yardımımızın tek nedeni vardır: Vatanseverlik, vatandaşseverlik...

İngiliz yardımının da tek nedeni var: İnsanseverlik!

Utandım diyecektim ama, çok az!

PERŞEMBE

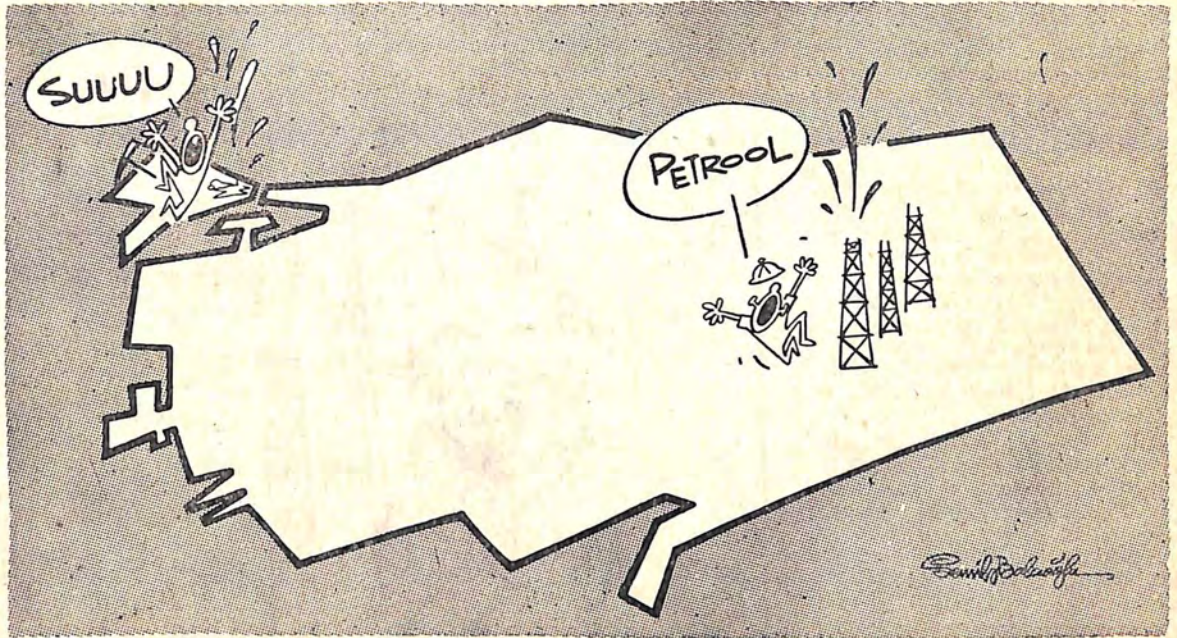
Tok, aç!

Geçenlerde bir trafik rezaleti oldu. Para oyunları, rüşvet dalavereleri çıktı meydana... Derken müfettişler geldi, işten uzaklaştırılanlar oldu, yeni atanalar oldu...

Bir de ne görelim: Bir yeni skandal daha... İmtihan heyetinden biri yediyüz lira kıvrımış!

Fıkra'yı bilir misiniz acaba: Çölde hurma ağacı gölgesinde oturan Arabın suratı sineklerle dolu imiş...

Yoldan geçen biri:

Yazısız

— Hacı, demiş, kovsana yüzünden şu sinekleri...

Hacı:

— Lâââ, demiş, onlar tok, kovarsam açları konar!

Ne dersiniz, galiba tokları kovmamak lâzım!

CUMA

Cuma namazı

Sayın Dışişleri Bakanımız, misafirimiz Kral Faysal ile beraber Sultanahmet camii'nde cuma namazı kılmış... Gazetelerde fotoğrafı görünce hatırmıza geldi:

Napolyon, Talleyrand için:

— Her şeye mustahtır, dermiş.. İcabederse namuslu bile olur!

Maşallah bizim Çağlayangil

CUMARTESİ

Komprador!

Boğaz'dan geçen bir Rus gemisinin ikinci makinisti, Büyükdere önünde kendini denize atıp Türkiye'ye sığınmış... Vay komprador vaaay!..

PAZAR

Pazar fıkrası

Bugün, yine bir pazar fıkrası anlatalım. Ama olmuş bir fıkra, sahici bir fıkra:

Ahmet Emin Yalman, Amerika'da bir dostunu ziyaret ederken, rahat giymesi

için, evin oğlu paltosunu tutmak ister.

Batılılarda bu âdettir, herkes birbirinin paltosunu tutar. Hattâ yalnız küçük büyüğün değil, büyük küçüğün bile!

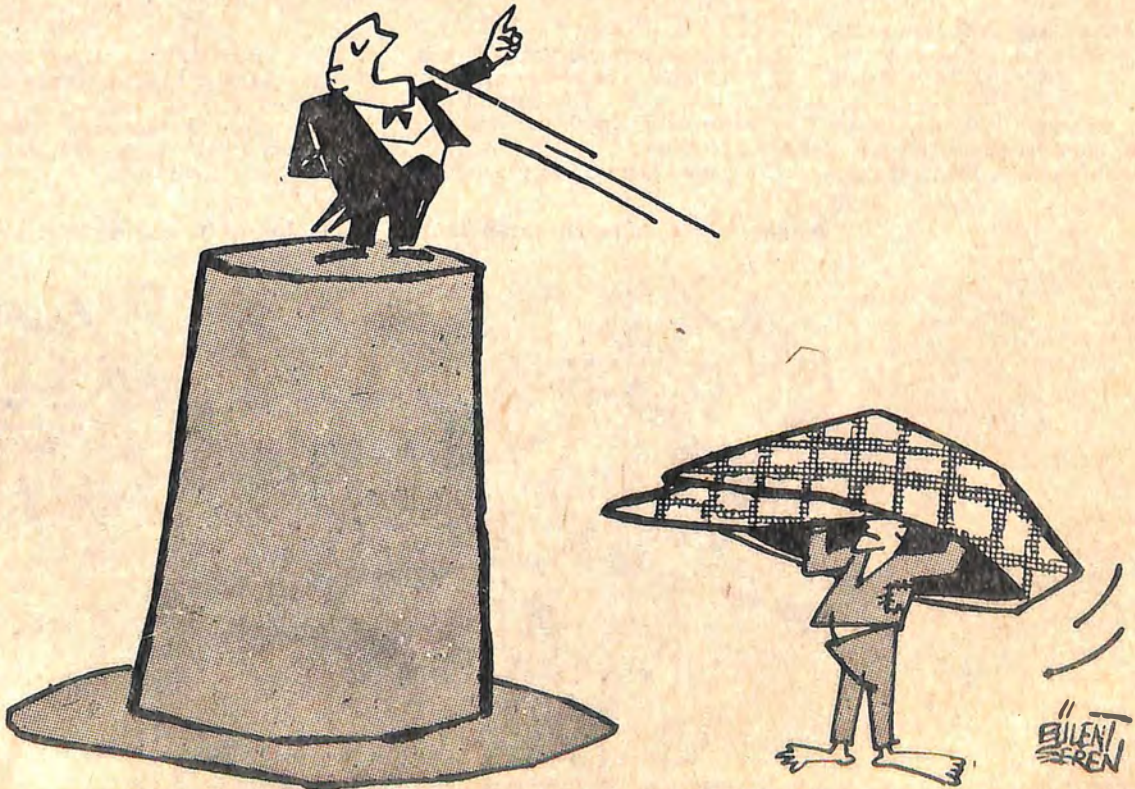
Ama Ahmet Emin Yalman bizden. Böyle şeylere alışık değil. Başlar nezaket sözleriyle itiraz etmeğe...

Bu çekinmeden bir şey anlamayan ev sahibi, nihayet oğluna:

— Bırak, der, tutma... Belki dinleri mânidir!

Nereden mi geldi hatırıma bu fıkra?..

Suudi Arabistan Kralı Faysal hazretlerinin dinleri, Anıt Kabri ziyarete mâni imiş de!..

Yazısız

Sauna!

Bu Ankara Saunasıydı. İkinci Cumhuriyetin (Bu deyim nedense Süleyman Demirelin sinirine dokunuyor, galiba her ikincilik sinirine dokunmaya başladı) hanım sultanları dünyanın en demokratik şartları içinde, eriyorlardı burada. Çıplaklık en büyük demokrasi eşitliğidir Akbaba, sen çıplakken şah ile gedayı ayırabilir misin? Bir maşrapa dolusu su, sobanın üstündeki ufak kok parçalarının üzerine dökülünce, kok parçalarından bir «Cıssss» yükseldi. Bu cısa bir «Offff» karşı geldi derinden: — «Offf, çok sıcak!»

Tahta döşeliydi oda, her iki duvarına, üç seviyede üç sıra yapıştı. O üç sıranın üzerinde de, üzerlerinden parlak taneler dökülen vücutlar yatıyordu.

Eskiden hamam âlemleri varmış, başka âlemler kıtken.

Senetli sepetli sultan hanımlar peşlerinde birer «cariye» ile gelir, usta natırların elinde, aklanır, paklanırlarmış.

Sauna âleminin fiyakası yok. Geliyorsun, burun deliklerin kavrula kavrula boğucu odaya süklüm püklüm giriyorsun, ve gündelik dertlerinin eritemediği fazlalıklarını, bir nevi cehennem ateşinde eritiyorsun. Sauna'nın kendine göre bir tüzüğü var: Şu kadar dakika kalacaksın, şu kadar dakika havalanacaksın, falan filân diye. Tabii bizdeki bütün tüzüklerin âkubetine uğruyor. Bizde acele kestirmeden hedefe varmak istenir. Bir günde servet yapmak istenir, bir günde tulumluktan, gül dallığına dönmek istenir...

Kışın, işler daha şenlikliyimş. Şarkıcılar gelirmiş saunalanmağa.. Artistler gelirmiş gül dalına dönmeye!

Yazları, publik daha durgun, da ha ağırbaşlı eriyor.

Bazen kulak kabartıyorsunuz: Ne o, Annibal'ın filleri mi dirildi diye. Yooo, sadece daha biçimli erimek için, soğuk su havuzunda debelenen bir hanım sultanın çıkardığı şıkrıttı!...

Bizde, aylıklık hâkim olduğu için, sabahın dokuzundan akşamın beşine kadar Saunada yanlayanlar var.

Çok tuhaf psikolojik bir etkisi var buranın: Gam, kasavet de eriyor insanın içinde birkaç saat için Akbaba.

Yok, kasımda, A.P. nin büyük kongresi toplanacaktı. Yok o kongre için, Sadettin Bilgiç, dış, tır-

nak hazırlanıyormuş. Yok A.P. grubu «Süleyman Demirel'de aradığını bulamadığı için» (Ne arıyordu ki?) şahlanacaktı. (Şahlanır, şahlanır amma tepmez!)

Yok, Saunadan birkaç ev ötede

21 Mayıs'çılardan Turgut Alpogut'un karısı ve iki boynu bükük çocuğu oturuyormuş...

Yok, Varto, yok ekonomik meseleler, Yok... Yok ya, ne var ki?... Biliyorsanız siz söyleyin!

Nazarlık!

Yüzme havuzu

Tatil bitti, biz de Ankara'ya kavuştuk. Bir yüzme havuzuna kavuşmuş Ankara, modern bir yüzme havuzuna! Kavuşmaların çoğu hazine, insan hayâlindeki bulamadığından. Bu meşhur Beden Terbiyesinin modern yüzme havuzuyla da öyle oldu.

Bergama'daki müzeden şarap tanrısı Baküs kaçırıldı. — Gazeteler —

Sarhoş — Yahu, vallahi ben Baküs değilim!..

Çorum temizlik işçilerinden çizgiler...

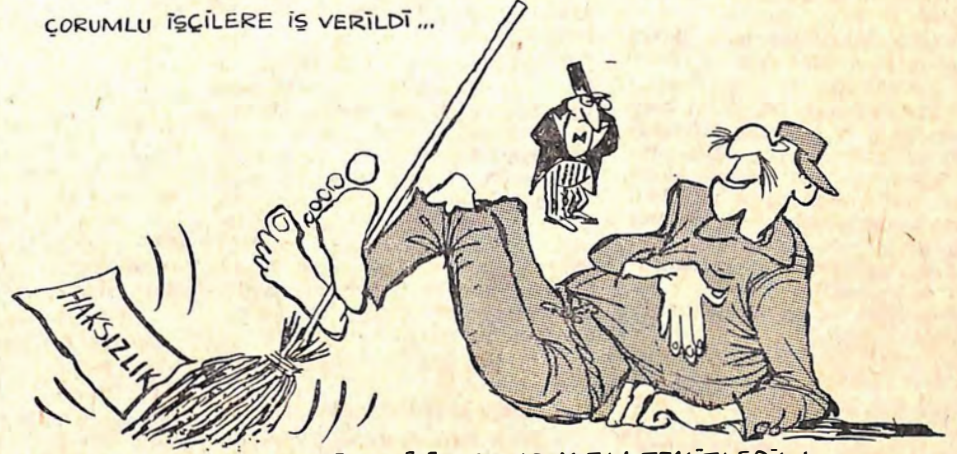
YÜRÜYÜŞE SENDİKACILAR DA KATILDI

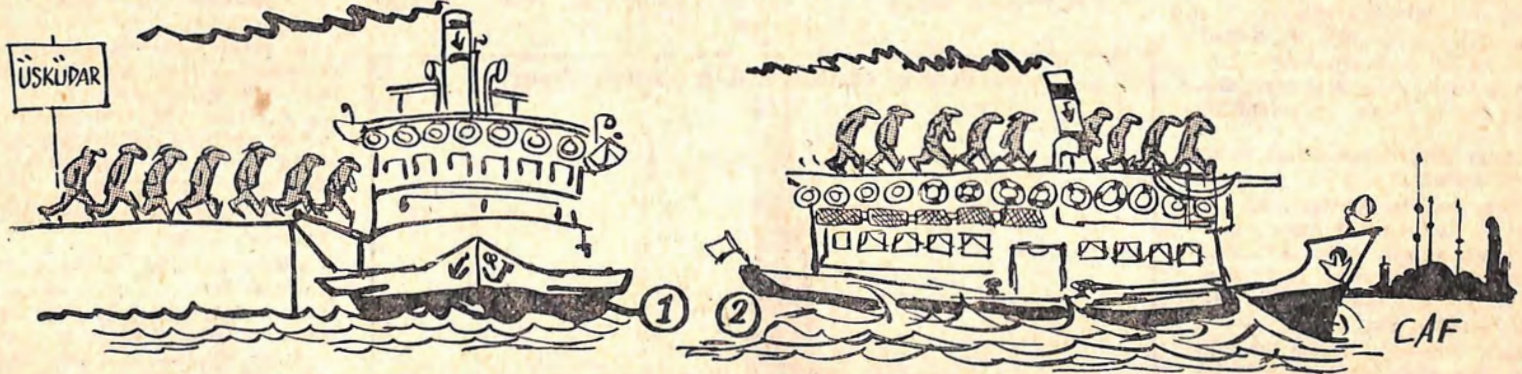
-YÜRRÜÜ... ARKANDA BEN VARIM!

"SÜPÜRGESİ YONCADA... BELİ GAYET İNCEDEN, OF..."

-BİZ BU İŞİ AYAKLARIMIZLA TEMİZLEDİK!..

Size havuzda geçirilen bir yarım günü hikâye edeyim. Tam gün yok. Havuz sinema seansları gibi ayrılmış günde iki seansa...

Önce on kâğıt tokaladık. Sonra bir türlü kapısını bacasını bulamadığımız bir sürü mevzuat gibi karışık kabine girdik çıktık. Her bir kabinin iki yandan kapısı vardı. Sonra havuza varmak için bir su püskürtmesinden geçtik. Su ile püskürecekmiş, üzerinizdeki tozu toprağı sürüklemek için! Çünkü havuzun resmi tozuna toprağına kişisel toz toprağın katılmaması gerekiyor-muş!

— «Eeee.. yaaa.. Ay, aman nasıl olur?» dediğimizde bize Bakanvarı —Başbakanvarı değil— cevaplar verildi:

— «Haklısınız, öyle maalesef öyle!»

Başbakan, her şikâyet kartvizit cevaplar verir, hazır cepten çıkma!

— «Vârit değildir! Öyle değildir! Yanılıyorsunuz!»

Sonrası daha da festival. Çoraklıkta nizamıiii bir yüzme havuzu! Nizamisine nizamı. Derhal yanımıza koşuştular: «Kabloya yaklaşmayın.. Havuz temizleniyor!» diye.

Temizleniyormuş, tozundan toprağından. Yazık nizamı havuza! Di-bi taranıyor taranıyor, bir hortumdan bir çamur deryası, klorluymış da, püskürtülüyordu. Başımızı çevirdik görmemek için dalacağımız bataklıktan çıkamı!

Havuzun yanına elbiseyle varmak yoktu. Ama Beden Terbiyesi'nin per-

Tesir etmiyor!

Öyle bir çağdayız ki kinler en ön plânda, Samimiyet, anlayış, şimdilik konmuş rafa! Bazıları çok hızlı koşuyor bu alanda,

Bilmem nerelerine neft sürülmüş bir defal

«Kellim kellim lâ yenfâl!»

Kurşun yarası diye gösteriliyor sıyrık, Hiçbir şeyi halletmez yalancıkta hıçkırık, Söylersen bozguncusun, söylemezsen pısırik, Hâlâ öğrenmemişsin bunları: Nato kafal

«Kellim kellim lâ yenfâl!»

Eski pabuç asmanın faydası yok saçığa,

Biz de uyalım artık bu zemine, bu çağa,

Kartallar yuva yapmaz hiçbir zaman alçağa!

Biz neden ediyoruz barakayla iktifa?

«Kellim kellim lâ yenfâl!»

Biraz vurdum duymaz ol, sevgilin titizlenir,

Aşkta da politika metodları izlenir,

Esas fikir, öz maksat açıklanmaz gizlenir,

İkisinde de yoktur ne sadakat, ne vefâ,

«Kellim kellim lâ yenfâl!»

Zifoslar saçılmada ters dönen bu tekerden,

Artık kara bulutlar kalkmalı ara yerden,

Tatlı şekerin farkı olmalıdır biberden!

Yeniden «hasta adam» derler, bulmayız şifa!

«Kellim kellim lâ yenfâl!»

Selâhattin KUTLU

soneli sıptık terlikle, yırtık pırtıklıklar içinde ev sahipliğini yapıyor-du: Koşuşuyor, komut veriyor, şakalaşıyor kavgalaşiyor havuza dalı-yordu. Havuzdan zaten ençok safala-nan onlar! Bize ikide bir yol gösteri-yorlardı:

— «Bunu yapamazsınız, münasip değil. Beden Terbiyesi'nin emri. Şu-nu yapamazsınız, münasip değil. Be-den terbiyesinin emri!...

Yahu Tural Paşa, bildiğimiz Tu-ral Paşa, ömrü boyunca bunca emir savurmamıştır.

Arada bir personel kapıda bekle-şen ve:

— «Abi, bizi de içeriye alsana» di-ye yalvaran mahallenin çocuklarına, abi abi:

— «Hele bi dur bi kolayını bulu-ruz» diye vaadlerde bulunuyordu.

Uyanık çocuklardan biri sordu:

— «Sözün senet mi abi?»

O da bir politikacı gibi cevap ver-di:

— «Sözüm senet!»

Biraz ferahladık!

Büfeye uğradık. Kocaman bir sa-londa: Ekmeklerden yapılmış sand-viç ve kaynar Kokakola.. Büfenin erzakı da buydu!

Personel'in konuşmalarına kulak verdim:

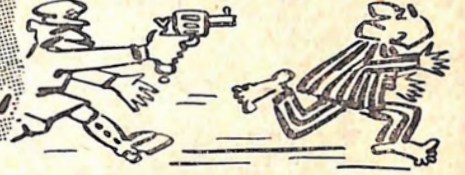
— «Geçen gün Genel Müdür gel-di çok memnun oldu!»

Bre ahbaplar ne olur, bir seans için on kâğıt tokalayan vatandaş memnun mu? Bir de onu eşelesen-ze, yüzme havuzunun dibini eşele-diğiniz gibi!

Nimet ARZIK

Tutun...Kaçıyor!

MUZAFFER İZGÜ

YAZ günü, hava sıcak, su sıcak, ev sıcak, sandalye sıcak... O'nun için, kapının önüne bir kilim atıp, bağdaş kurdum. Sırtımı duvara dayayıp, ne zamana değin bu biçimde oturdum bilmiyorum. Bir ara eşim:

— Haydi artık yat, saat bir oldu, dedi.

İşte, tam bu sırada bana doğru koşmakta olan bir adam gördüm. Onun arkasında da bir bekçi... Hem, «Tutun» diye bağıyor, hem de yeri göğü birbirine katarcasına düdüğünü öttürüyordu... Ben, eve kaçacağımı, yanlışlıkla sokağa dalıp hırsızın önü sıra kaçmağa başladım. Üç beş sokak geçtik... Pijamamın lastiği de gevşek, o düştükçe ben toplamağa çalıştım ve bu arada hırsız da bana yetişti.

— Sen niye kaçyorsun yahu? diye sordu.

— Git işine be birader, sen kaçmana bak, dedim.

Hırsız, ara sokaklara daldı ve kayboldu... Sonraa, bekçi de geldi, beni yakaladı. Ensemde tutmasıyla yumruğu indirmesi bir oldu... — Ula yakalamışım hastahana kaçkini seni, yürüü, dedi.

— Ben hırsız değilim ki, dedim. Hırsız bu tarafa doğru kaçtı.

— Ula zırto, bana nesi hırsızdan, ben bi goşan adam yakalamışım ya...

— Bırak beni, bırak... Ben hırsız değilim, dedim yine.

— Ula seni, bırakacağım ha, şu ele begçi Gafurun eli dirler, evelallah atışa yapıssa yine bırakmaz. Hıyara bak, bi de bana bırak deyil emir veriy... Ula, pekiyi hırhız değıldin de niden kaçıyodun?

— Sen bilmezsin neden kaçtığı mı... Anlatsam da anlamazsın ki zaten!

— Vay ökelâ vay, bi de hakaret ediyor resmî guvata! Niden anlamaz mışın ula?... Gaz gafaliyem ben? Buban mı daktı lan bu begçi gayişini, buban mı geydirdi lan bu hükümet elbisesini? Yörü bahalim garakola, ben orda sana gössetirim.

Karakola gittik. Nöbetçi polis, beni bekçinin önünde pijamalı görünce:

— Bakırköy'den kaçan bu mu? diye sordu.

— Yoh begim, dedi bekçi, deli gibi lâf etmiyo emme, azılı bişi olsa gerek...

— Nedir bunun suçu, ne yaptı?

Bekçi, kurulmuş bir makina gibi olanları bir çırpıda anlattı. Polis:

— Niçin hırsız görünce kaçtın? diye sordu.

— Efendim, dedim, siz de benim yerimde olsaydınız aynı şeyi yapardınız. Ne var ki, bir yanlışlık oldu, eve kaçacağımı sokağa kaçtım!

— Neden?

— Anlatayım efendim... Bundan iki yıl evveldi, karım doğum yapacaktı. Gece yarısı sancısı tutunca, bir ebe aramağa çıkmıştım. Tam bizim sokağı geçmiştik ki, aynı bugünkü gibi kaçan bir adamla karşılaştım. Ardında da bir bekçi vardı. Bekçi: «Hırsız! Tutun!» diye bağıyordu. E efendim, siz olsaydınız ne yapardınız? Tabii, bir vatandaş olarak hükümete yardımçı olur, hırsız yakalardınız, değil mi? Ben de aynı şeyi yaptım. Atıldım ve hırsız yakaladım. Geriden bekçi de yetişti geldi, ikimiz iki taraftan kısıvrak tuttuk adamı...

Ben çekip gideceğim sıra, bekçi yakama yapışarak:

— Karakola kadar gideceksin, senin de ifaden alınacak, dedi.

— Aman bekçi efendi, etme, eyleme, karım evde doğum yapacak, dedimse de dinletemedim.

— Hükümet işi bu, doğum bekler, amma velâkin hükümet işi beklemez, diyordu.

Şöyle biraz yürür gibi yaptım, adam nerdeyse hırsız bırakıp beni yakalayacak. Neyse, geldik karakola... Nöbetçi komiser, gece yarısı beş dakikalığına bir evine uğrayıp gelecekti... Öteki odadaki polis de uykusunun en civcivli yerinde. Onun için bekçi hırsız nezarete, beni de komiserin odasına kilitledi. Komiser, beş dakika yerine dalgınlıkla beş saat kalıncasına evinde, biz de odada sabahı ettik... Anahtarı açıp içerde beni gören komiser:

— Ne işin var ulan burada? diye sordu.

— Bekçi koydu efendim, dedim.

— Parti başkanlarından veya Ankaradaki kodamanlardan tanıdığın var mı?

— Yok efendim, dedim.

— Ulan hayvan, hem parti başkanlarından tanıdığın yok, hem kodamanlardan tanıdığın yok, bir de kalkmış nezaret yerine benim odamda otursun ha!...

Kolumdan tuttuğu gibi nezaretin kapısına doğru sürüklemeye başladı.

— Aman efendim, biz bekçiyle şey etmiştim, hırsız yakalamıştık, dedim.

— Kes ulan sesini, bekçi gelince derdini anlatırsın, dedi.

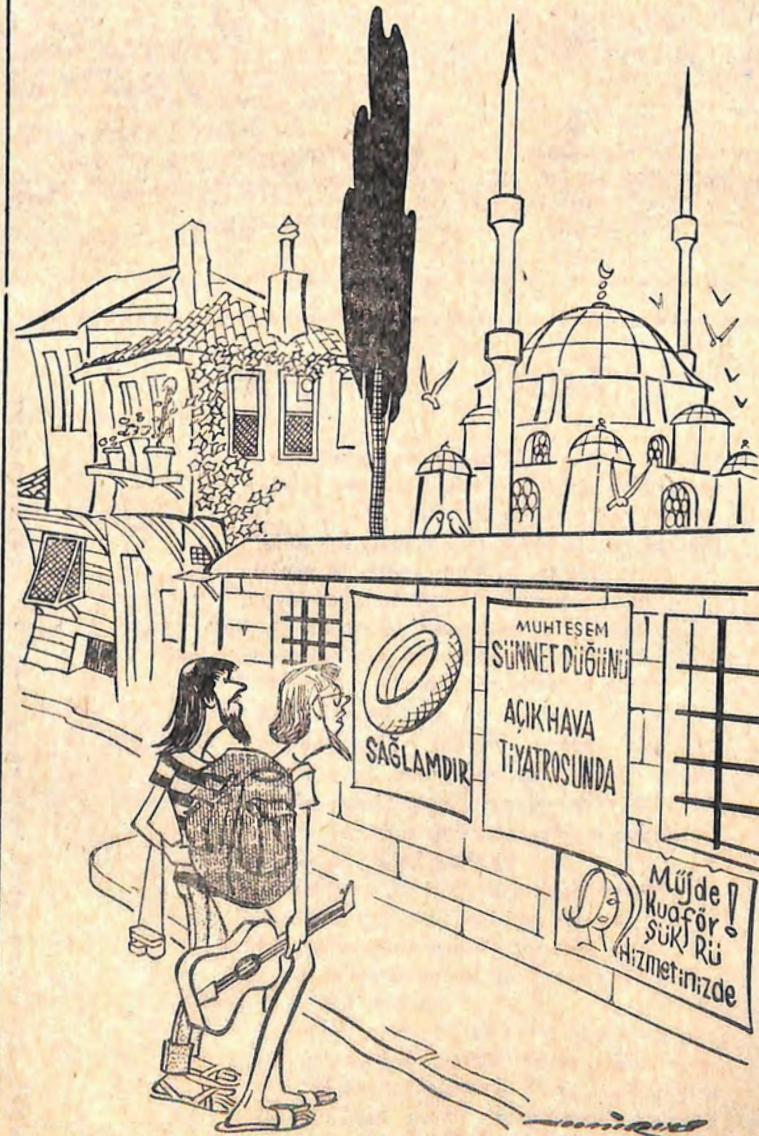
Demir kapının gıcirtısıyla beraber, yakaladığımız hırsızın dişleri de gıcirdadı.

— İyi halt ettin yakaladın da değil mi? dedi. Ulan, ben bi kere hırsız değıldim!... Hovardalık yapıyorum, anladın mı enayi? Hovardalık!

— İyi arkadaş, hovardalık movardalık, cezana razı olursun, dedim.

Herif geldi, ağız dolusu bir tükürdü yüzüme... Sonra bir de tokat asketti... E, sen olsan durur musun? Ben de iki tokat çekince, giriştik birbirimize. Gürültümüze gelen komiser, hak yememek için ikimizi de Allah için eşit ıslattı. Komisere:

Türbelere, camilere ilân yapıştırılıyor!

Turist — Bravo şu Türklere... Ne güzel ilân kuleleri yapmışlar!..

— Efendim, ben suçlu falan değilim, evde hanım doğum yapacak, dedim se de dinletemedim.

— Madem suçsuzdun da bekçi üzzerinden niye kilitlemiş kapıyı, kim bilir ne haltlar karıştırdın? dedi.

İçerdeki suçlu adam:

— Efendim doğrusunu söyleyeyim mi, biz bununla arkadaşız, hırsızlığa da beraber gitmiştik. Ama ödek, kocakarı uyanınca birden tabanları yağladı. Ben de mecbur oldum buna uyup kaçmağa, demesin mi?

Komiser:

— Zaten ikinizin de ne it olduğunuz suratlarınızdan belli, deyip kapıyı kapadı üzerimize.

Neden sonra bekçi bizi nezaretten çıkarak komiserin odasına götürdü. Bekçiye:

— Ettiğini gördün mü, neler geldi senin yüzünden başıma, dedi.

— Dırlanma, dedi.

Komiser, önce suçlunun ifadesini aldı. Sonra bana:

— Nasıl gördün? diye sordu.

Olduğu gibi anlattım. Komiser bekçiye:

— Baksana bunun ikisi arkadaşmış, dedi.

— Vuuuy, dime gomiserim, zira belliydi, kaçmak istiyordu bu hırsız, diye beni gösterdi bekçi. — Komiser bey, ben ne hırsızım, ne hovardayım, sadece bekçinin tut dediğini tuttum. Bu adamı da ilk defa burada görüyorum.

— Sen onu git de mahkemede hâkime anlat, dedi.

Mahkeme lâfını duyunca vallahi yüreğim hop etti polis efendi. Neden dersen, nasıl olsa bizim çocuk dünyaya gelmişti artık, bir de mahkemeye gidersek o zaman beş altı yıldan evvel görmek nasip olmyacaktı çocuğu bize...

Neyse efendim, o gün öğleden sonra mahkemeye sevkettiler bizi. Orada da sıra bana gelince meseleyi olduğu gibi anlattım. Sözüüm bitince, hâkim:

— Bak, bu adam senin için arkadaşım diyor, hırsızlığa beraber gittik diyor, dedi.

— Yalan efendim, katiyetle yalan!... Ev sahibine sorun bakalım, beni görmüş mü evinde?

Ev sahibi yaşlı kadın:

— Ben ihtiyar bir kadını, bir mi iki mi farketmedim ki, dedi.

Bu kez, hâkim bana:

— Neyle ispat edebilirsin suçsuzluğunu? diye sordu.

— Karımın şahitliğiyle, dedim.

Doğruveinde karımın ifadesi alınırken, ben de cezaevinde dokuz doğuruyordum. Nihayet, ikinci celsede karımın şahitliği sayesinde tahliye edilebildim. Ama iş bununla da bitmedi. Tam yedi kere mahkemeye gidip, yedi kere ifade verdim... İşte böyle polis efendi kardeşim... Şimdi anladınız mı hırsız görünce niçin kaçtığımı?

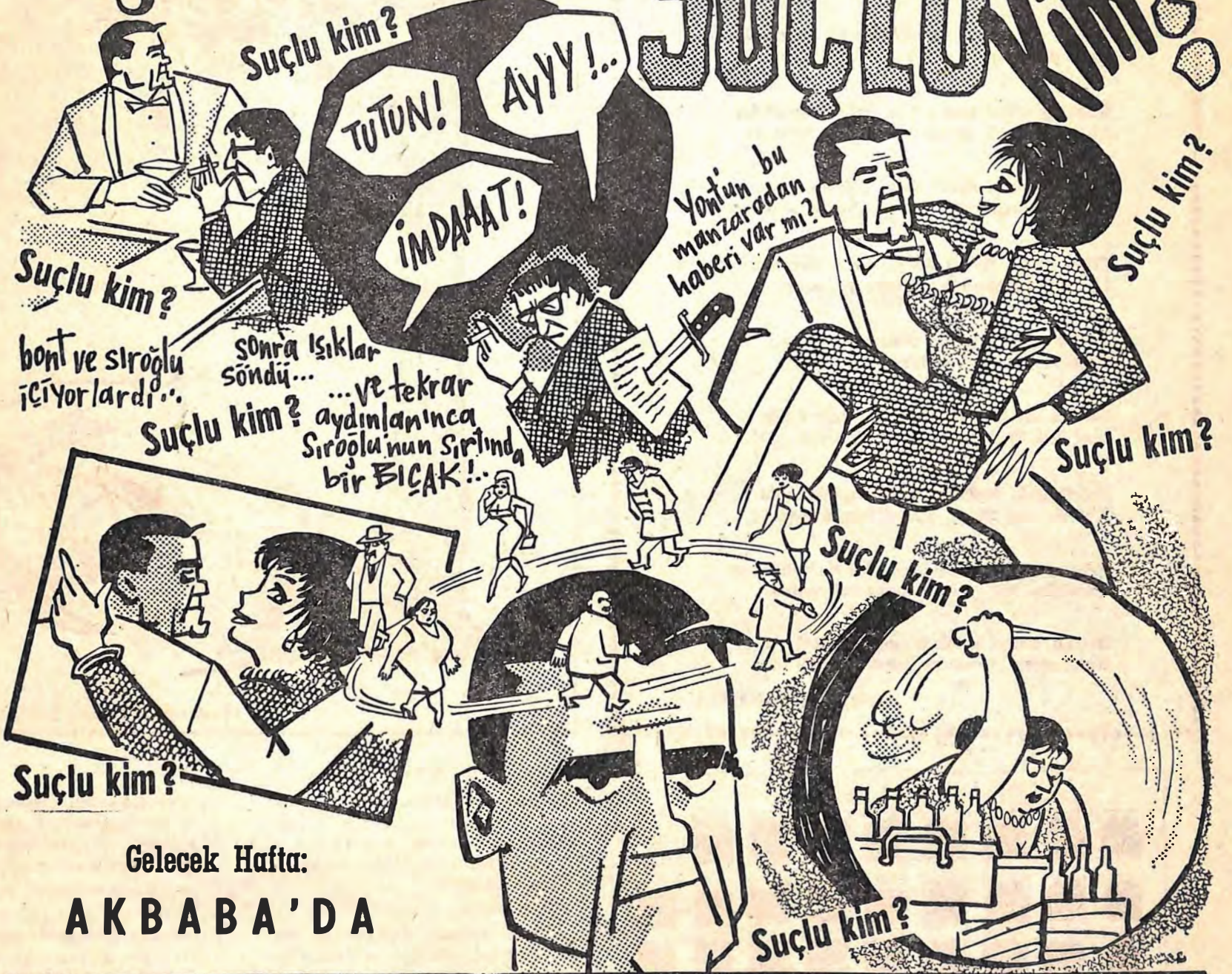
— Anladım kardeşim anladım, ama, gel de sen şimdi bunu kanuna anlat!... Bir kere gece pijamayla do-laşmak yasaktır, ikincisi emniyet kuvvetlerinin önünden kaçmak yasaktır, üçüncüsü, ben sizin doğru söylediğinize nereden inanayım?... Onun için sabahı beklemek zorundayız...

Bekçiye seslendi:

— Hıdır efendi, at bu arkadaşları içeri!...

Muzaffer İZGÜ

Ceymis BONT SUÇLU kim?

Gelecek Hafta:

AKBABA'DA

Şen Şakrak

Siroğlu

Sürmeli Raziye

Kürt İbo

Brıglıtte Bardot'nun (B.B.) vücut ölçülerinden çok daha üstün ölçülere sahip olan Şen Şakrak (Ş.Ş.) sırf «fillm» için yaratılmış olmakla beraber, kendini satmasını bilemediğinden filimciler tarafından bir türlü keşfedilememektedir.

Siroğlu, cinaî romanlardaki üstün başarısı ve bu maceradaki esrarengiz tutumuyla bütün şüpheleri üzerine çekiyor. İnsan, ister istemez düşünüyor: Siroğlu'nun yazdıkları, «Hayâl mi, yoksa hakikat mı?..» diye. «İşte, bütün mesele!»

Kırk kereden fazla feleğın çemberinden geçen Meyhaneci Güzell Sürmeli Raziye, meslek hayatında olduğu kadar özel hayatında da lylce kaşarlanmış bir dişil olup, bu macerada önemli bir rol oynamaktadır.

Sürmeli Raziye'nin baş müşterilerinden olan Kürt İbo, her ne kadar yalnız lthalât-ıhracat işiyle uğraşıyormuş gibi görünüyorsa da, bir takım karanlık işlere karışmaktan da geri kalmıyor tabii... Ayrıca Sürmeliyle de işi pişirmeğe çalışıyor.

Aşk anlayışı!

Uzun vâdeli aşklar gençleri fazla sarmaz!
Sağa, sola yayılan sular denize varmaz,

Herkes bir «Mal» seğerken yedek parça arıyor,
Şunu düşünüyorlar: «Fazla mal göz çıkarmaz!»

Korkma eskisi gibi ürkek değil genç kızlar,
Biraz dolaşsak desen hiçbiri seni kırmaz!

Kadınlar daha uysal, daha çok anlayışlı,
Zengin olman yetişir, genç, ihtiyar aramaz!

Elbet «Yüzücü» sü de vardır aralarında,
Bu tipte olanları her keseye yaramaz!

Başlar şekilden şekle girer bâzılarında,
Bâzıları günlerce saçlarını taramaz!

Kanma dış görünüşe, en mâsumları bile
Seni âşık değil de sanırlar bir semiz kaz!

Bir sergidir kadınlar yollarda, plâjlarda,
Kimisi anaç tavuk, kimisi henüz palaz!

Eğer usul bilmezsen sen çekil bu sahneden,
Atasözü: «Bir ipten oynamaz iki canbaz!»

Biz bu inanca erdik birçok tecrübelerle,
Kulağımıza girmez ne tekzip, ne itiraz!...

Selâhattin KUTLU

Otostopçu kızlar bir ormanı

Bir olacak!

Balaylarını geçirdikleri otelin terasında oturmuş konuşuyorlardı. Erkek, genç kadının göğsüne başını koydu:

— Artık her şeyimiz bir olacak, değil mi hayatım?..

Genç kadın:

— Tabii sevgilim, dedi. Yalnız, sen yemekleri çift porsiyon söylemeyi unutma!...

Yaşlı iki kadın, kocalarından sö-

— Ee, dedi, seninki yine büroda

— Senin uyarman üstüne herifi

olacak şıfıntıyla mercimeği fırına

— Tahmin etmiştim.. Sonra?

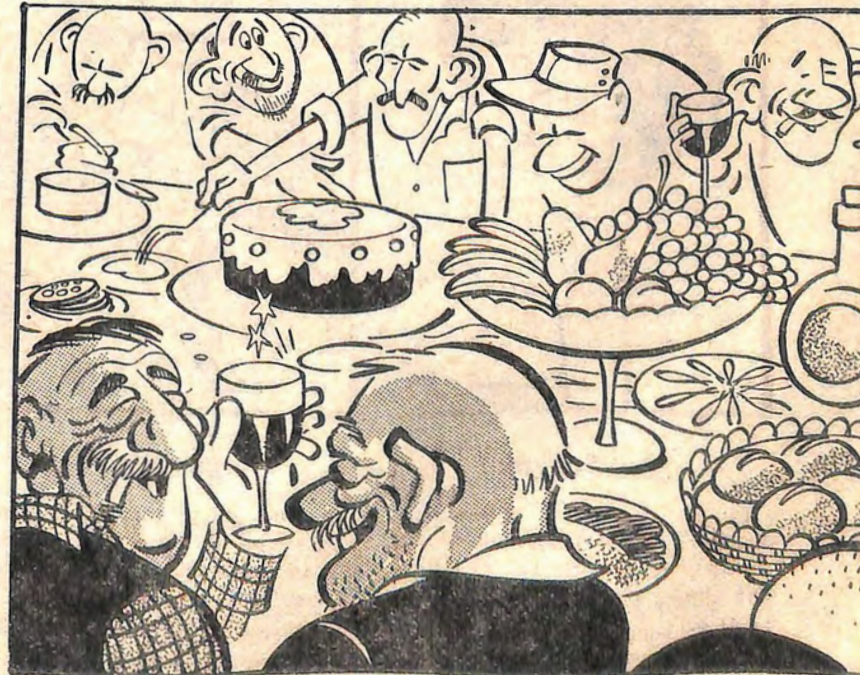
— Sonrası, aldım kızı eve getirdi

gözlerim önünde yapacaksınız, dedim

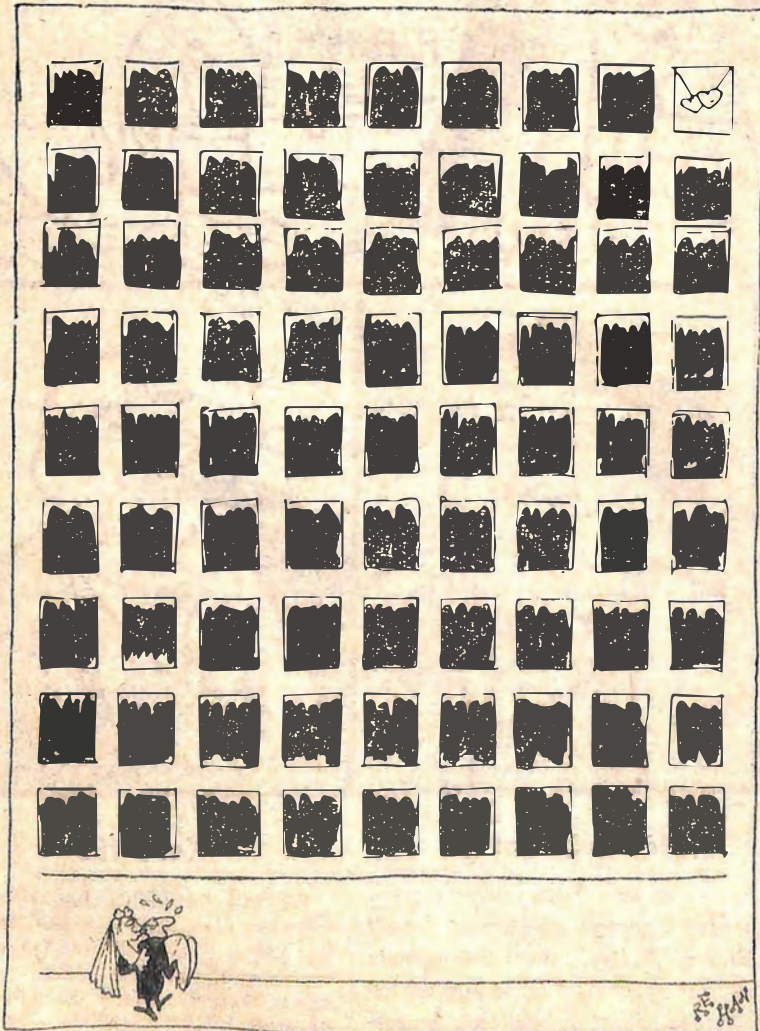
— Pekiy, seni rahatsız etmiyorlar

— Ne münasebet, onlar çalışma

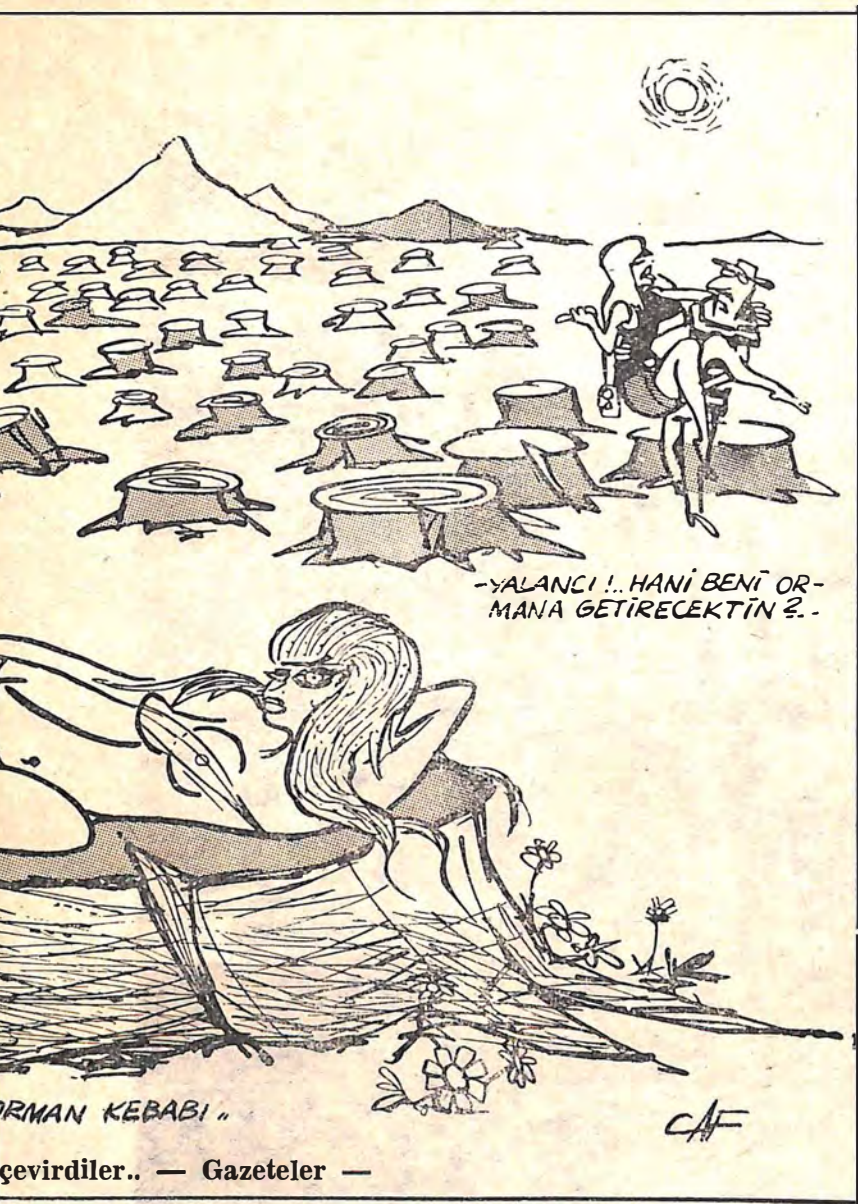
Çorumlu ölüm yolcularına

Ölüm yolcusu — Ule Meme

Yazısız

çevirdiler.. — Gazeteler —

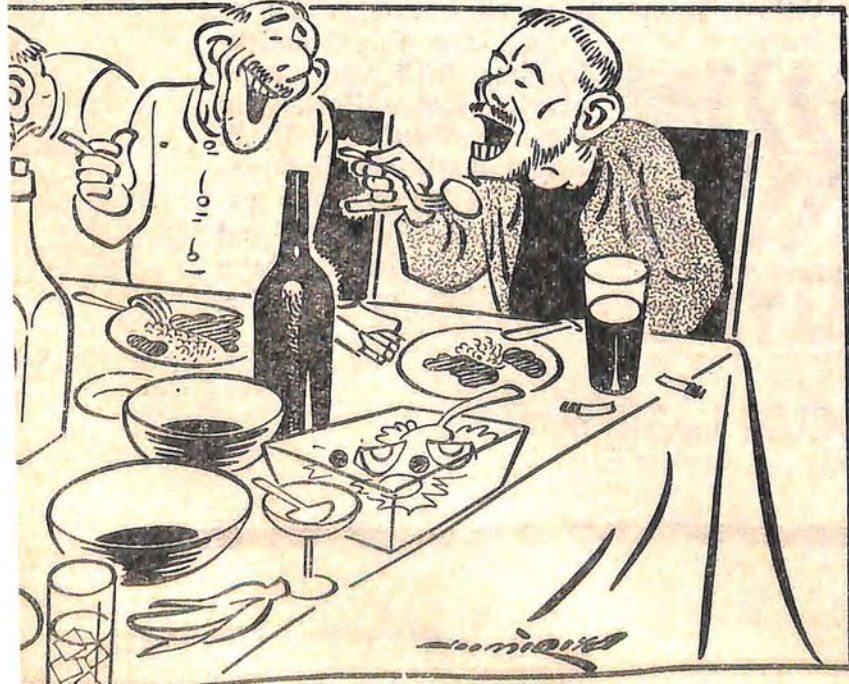
ai

i ötekine mânâlı mânâlı:
yapıyor mu?
rıstırdım kardeş. Meğerse daktilosu
nuş...

öyle fazla mesainizi burada, benim
yapıyorlar.

anca ben de sinemaya gidiyorum.

azinosunda ziyafet verildi..

net... Öldük mü yoksam?..

İş üzerine..

Patron, genç sekreterine çıktı:

— Aylâ ne zaman odana girsem, birisine telefon ettiğini görüyorum. Böyle şey istemem...

— İş üzerine konuşuyorduk efendim, onların hepsi müşteri..

— Müşteri mi?.. O halde bundan sonra onlara: Sevgilim, tatlım diye hitap etme!

Su kızı

Bakarken kalbim durdu: O kız meğer heykelmiş,
Sandım ki güneş vurdu: O ne incecik belmiş!..

İlkbaharda yükselmiş
Farkı yok bir filizden!..

Bir İspanyol kadını gibi omzunda bir şal,
Ağzında bir gül vardı, yanan kanım gibi, all...

Bu kız mutlaka gelmiş
Madrid'ten, Portekiz'den!..

Baktım: Derisi akdı, dudağı gelincikti,
Tutsam kırılacaktı, vücudu incecikti!..

Anladım ki güzelmış
Zayıf olan semizden!..

Mayosuna büründü kumsalın siperinde,
Kız bembeyaz göründü kayanın üzerinde,

Bir köpüktü: Yücelmiş
Bize kadar denizden!..

Yine gönlüme uydum: Sevgi dünyaya değer!..
Dedim: «Bir acı duydum, benim kalblimi meğer

«Kırpikleriniz delmiş,
«Ayrılamam ben sizden!..»

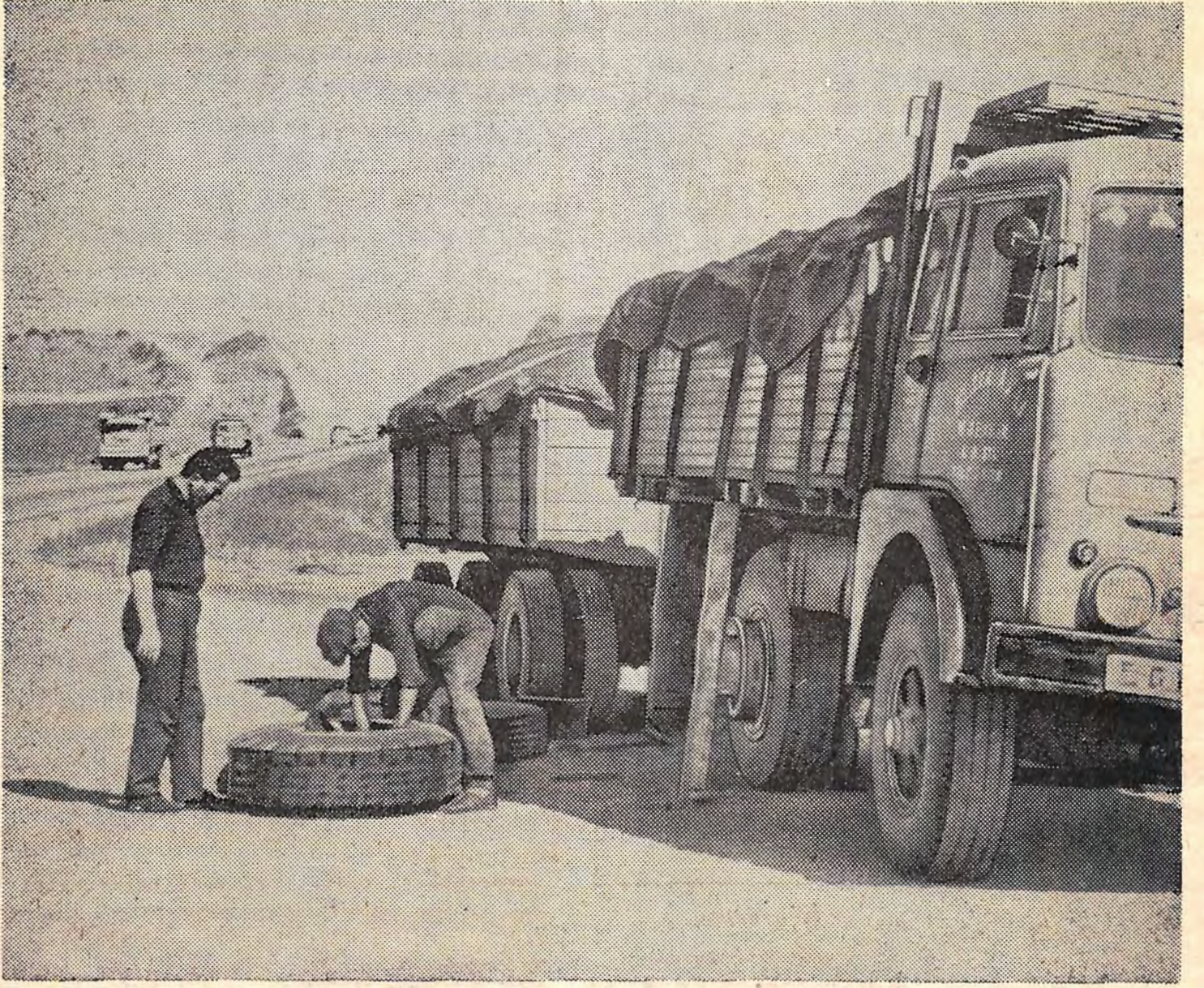
Eğildim birdenbire, kız çekildi bir yana,
Dedi: «Ne çöktün yere?» cevap verdim ben ona:

«Aşıklara emelmış:
«Öpmek ayaktan, dizden!..»

Necdet RÜŞTÜ

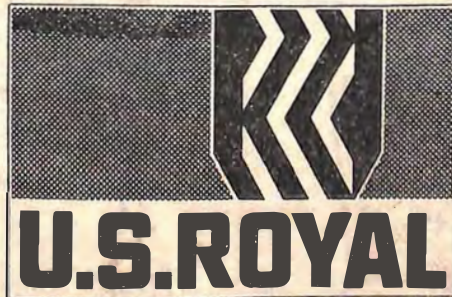
— Aaa hırsızmış!.. Kocam diye ödüm koptu!..

Tuh...keşke U.S.ROYAL alsaydım!

Lâstik patlaması herkesin canını sıkar... Hele bu, tarladan mahsulü kaldırma telâsı içinde bulunduğunuz bir sırada vukubulursa... Böyle bir aksilik ihtimalini mümkün olduğu kadar azaltmak için tedbirli davranınız... U. S. Royal lâstikleri fazla yüke, sarsıntıya, darbeler, hararete karşı çok dayanıklıdır. Harika birleştirici CVC sayesinde

lâstiğin taban ve gövde kısımlarının ayrılması ihtimali bertaraf edilmiştir. İmalâta münhasıran naylon iplikler kullanılır. U. S. Royal lâstikleri her türlü yola çok iyi oturur. Rahat direksiyon sağlar. Vasitanızı U. S. Royal lâstikleri ile donatarak lâstikten yana rahat ediniz. U. S. Royal lâstiklerinin her vasıtaya uygun bir çeşidi vardır.

YAMAN ŞOFÖRÜN LÂSTİĞİ

DÜNYADA seyahatten çekici, faydalı ve hoş bir şey yoktur. Daha ilkokul sıralarında, coğrafya derslerinde, hayal âleminizde seyahat ederiz hep. Enzikten ayrılır ayrılmaz, yer yuvarlağı dedikleri normal karpuz büyüklüğündeki bir kürenin yüzeyine, hiç de doğru olmayan bir şekilde yerleştirilen uçsuz bucaksız dünyaya salıverirler sizi. Yer küresiyle çok işiniz olacaktır, sonraları da. Okul forması denilen rahatsız bir resmi elbisenin içine tıka basa soktuktan sonra, kapısının üzerinde «..... ncı Ortaokul» yazılı bir levha çakılı, bilim yuvası bir binaya götürecekler sizi. Orada da yer yuvarlağını incelemeye devam edeceksiniz. Tekrar söyleyeyim, bu daha sonra olacak.

O zamana kadar zaten, üzerinde doğduğunuz gezegenin özellikleri hakkında tecrübeyle, yani deney yoluyla bir kısım bilgi edinmişsinizdir.

Dizlerinin üzerinde emeklerken, körpeçik derilerinizin soyulmasından seyyarenin epey girintili çıkıntılı bir yüzü olduğunu iyice öğrenmişsinizdir. İsrarın otundan ayaklarınız yanınca, yeryüzünde birçok çeşit bitki olduğunu, içerisine girmenin tehlikeli olduğu ormanların bulunduğunu, yavaş yavaş anlamağa başlamışsınız. Sokaklardaki su çukurlarına battıkça, dünyadaki denizler hakkında bazı kavramlar belirmeğe başlamıştır kafanızda. Yıllar böyle geçer.

Bakarsınız, bir de kocaman adam olmuşsunuz. Evlenmişsiniz bile. O kullardaki coğrafya dersleri geride kalmış. Yer yuvarlağının garip ülkelerine ait, bir zamanlar beraber okuduğunuz macera romanlarını okuyamıyorsunuz artık. Yavaş yavaş, dünyayı yeterince tanıdığınıza hükmetmişsinizdir. Ama bir gün karınız:

— Bu hayata tahammülüm kalmadı artık, diyor. Yaşı geçmiş, oturduğu yerde ölümünü bekleyen ihtiyarlar gibi evden dışarı adım atmıyoruz. Bir seyahate çıkalım. Yeni yeni yerler görmüş oluruz hem...

Eşinizin teklifi ilk anda korkunç geliyor size. Nasıl olur? diyorsunuz kendi kendinize. İnsan rahat yaşadığı evini, şehri, akrabalarını ve nihayet dostlarını bırakıp başka bir yere gider mi? Hem gittiğimiz yerde kimin yanında kalacağız? Yemeğimizi kim hazırlayacak? Hadi diyelim gittik, ya dönmesi? Ya tren rayı kopsa, ya tren bir dağın tepesinde bozulur kalırsa?... Hele tam geri dönmek üzere istasyona geldiğinizde, cebinizde beş para olmadığını anlarsanız?... O zaman ne yaparsınız bakalım?... İstasyonda otur da kukumav gibi düşün artık. Gelen genden para mı dileneceksin?

Ama ne gariptir ki bütün bu kuşku, insanın kafasından, teker teker kaybolurlar. Gazeteler hep, turistler için her yerde birçok oteller, lokantalar, kampingler yapıldığını yazmıyor mu? diye düşünmeğe başlarsınız. Ray kopsa bile ne olacak sanki? İsterse tren de bozulsun... Bu kadar adam var, tamir ederler elbet... Kimin yanında kalacağımız da problem değil. Turist olduğumuz için zaten misafirimiz. Bütün dünyanın misafiri. Dönüş parasının kalmıyacağından korkmak da saçmalık yani! Radyolar her gün, seyahate çıkacakların, yola çıkarken iki bilet, yani gidiş dönüş, alabileceklerini bangır bangır bağırıyor mu? Ee, be ödelek, dönüş meselesi için neye korkuyorsun öyleyse?

Sözün kısası, ilk andaki kuşku, ruhunuzun çok boş şeyler olduklarına zamanla inanmıyorsunuz. Ve bir gün karınıza, gururla:

— Tamam, sevgilim, diyorsunuz, seyahate çıkıyoruz. Dünyayı bir de kendi gözlerimizle göreceğiz.

Bu sözün cevabı ne olabilir? Tabii ki heyecan, boyuna sarılma ve öpü-

Seyahat

SEMYONOV'DAN ÇEVİREN

Ergin Altay

cük. Sonra yol hazırlıkları başlıyor. Tekrar heyecan, boyuna sarılmalar ve öpücükler. Daha sonra da meş'um bir sual:

— Fotoğraf makinesini valize koymayı unutmadın ya, sevgilim?

Başınıza gelecekler aklınıza gelmeden sâkin sâkin cevap veriyorsunuz:

— Unutmadım, sevgilim.

— Epey filmin var mı?

— Var, hayatım.

Ve işte nihayet yola çıktınız. İlk duraktasınız. Sabahleyin erken uyanarak otelden çıkıyorsunuz. Otelin önünde mavi bir otobüs vardır. Turist otobüsüdür bu. Yâni sizin. Otobüse biniyorsunuz. Kalabalık caddelerden, daracık yollardan geçerek nihayet hedefe varıyorsunuz. Bura-sı tarihi bir meydandır.

Turistler, rehberlerinin etrafında toplanmış, onun açıklamasını dinlemektedirler.

— Şu sağda gördüğünüz bina, onbeşinci yüzyıla aittir...

Bakmak istiyorsunuz, karınızın ısığa benzer fısıltısı durduruyor sizi:

— Resmini çeksene, sevgilim. Bak şurada durayım...

Ve onbeşinci yüzyılın tarafını gösteriyor.

Makinenin vizörü iyi bir poz yakalayabilmek için, yılların soldurduğu taş duvarlar üzerinde uzun uzun dolaşıyor. İşte, karınızın tatlı, pembe, gülen yüzü tam ortada. Metre âyarını da yaptınız. Işık âyarı da tamam. Hazırsınız, çit!

— Bir dakika, diyorsunuz ve ne olur ne olmaz, belki kötü çıkar diye aynı pozdan bir tane daha çekiyorsunuz.

Rehber devam ediyor:

— Bu meydanda daha birçok ilginç, tarihi bina vardır. Örneğin, şu küçük kilise, prens İvan Kalita'nın emriyle yapılmıştır. Buna dair bazı vesikalar vardır. Bu kilisenin ilginç olan yönü...

İvan Kalita'nın yaptırdığı kilisenin ne bakımdan ilginç olduğunu öğrenmek istiyorsunuz değil mi? Ama bir kişi kolunuzdan çekiyor sizi...

— Resmimi çeksene, hayatım!

Makinenin vizöründe yine ikisini görüyorsunuz: Kilisenin bir kısmı ile karınız. Metre âyarı, ışık âyarı, hazır, çit!

Meydan gerçekten de tarihi yapıtlar yönünden çok zengin. Bunu öğle yemeğine gitmek üzere otobüse bindiğinizde cebinizdeki bir sürü, dolu film makarasından anlıyorsunuz.

Öğleden sonraki gezi doğa'nın koynunda geçecektir. Doğa'yla insanın elbirliğiyle yarattıkları yemyeşil parkın iki tarafı ağaçlı, gölgelik yollarında dolaşıyorsunuz. Her tarafı sarmaşıkla kaplanmış, bir kamerye görüyorsunuz.

— Ah, ne harikulâde! diye bağıyor eşiniz. Burada resmimi çeksene...

Ve bu türlü tatlı istekler birbirini izliyor:

— Şekerim, resmimi çek!
— Çek, sevgilim!
— Bir tane daha çeksene, hayatım!

Akşam olmak üzeredir. Hafif bir serinlik, parkın yollarını doldurmaktadır. Basamakları artık aşmış taş bir merdivenden tepeye tırmanıyorsunuz. Kızgınlığını kaybetmiş güneş, yavaş yavaş yeşil çam tepelerinin arkasına doğru inmektedir.

— Ne romantik bir gurup! diyor birisi.

— Harikulâde! diye tasdik eriyor karınız ve kolunuzdan çekiliyor:

— Gurubun fonunda bir resmimi çeksene!

Hava kararınca otele dönüşüyorsunuz. Karınız hemen yatağa girip derin bir uykuya dalar. Siz de banyoya kapanıp çektiğiniz resimleri banyo etmeğe koyuluyorsunuz. İşkenceniz gün ağarınca dek devam ediyor. Her şeye nâlet okumağa başlıyorsunuz. Ağzınız yırtılırcasına esnerken bir taraftan da pijamalarını giymeğe çalışıyorsunuz. Eşiniz uyanıyor:

— Nasıl çıkmışım, sevgilim? Çok aptal suratlı mıyım?

Cevap verecek haliniz yoktur. Kendinizi karyolaya atıp uykuya dalıyorsunuz. Ama aradan daha bir saat geçmiştir ki uyandırılıyorsunuz:

— Kalk, sevgilim, kahvaltıya ineceğiz. Fotoğraf makinesine de film koyacaksın.

Yeni bir gün başlamak üzeredir. Heveslenmeyin ama, onun da bir öncekinden değişik bir şey getireceği yok. Yine metre, ışık âyarı yapıp düğmeye basmaktan başka yapacağınız bir şey olmayacak.

Ara sıra kurnazlık yapıp, karınızın yaslandığı tarihi yapıtın resmini tüm almağa yelteniyorsunuz. Ama gayenizi hemen anlıyor eşiniz:

— Yaklaş, sevgilim. O kadar uzaktan çekersen, sinek kadar çıkarım. Sinek olmak istemez, değerini bilir ol!

Ah, bir fırtına çıksa da her tarafı kasıp kavursa, diye geçiyor içinizden arasıra. Bir kar fırtınasına da razıydım... Hiç olmazsa güneş tulsaydı... Ama nerde!... Güneş pırlı pırlı parlıyor. Masmavi gökte, taa yukarlarda pamuk pamuk bulutlar aheste aheste kayıyorlar. Yâni resim çekmek için en uygun şartlar. Ve siz, eski kürek mahkûmlarının bileklerine perçinli demir küreleri taşıdıkları gibi, fotoğraf makinesiy-le grubun arkasından yürüyorsunuz. Ama dünyadaki her şey gibi seyahatinizin de bir sonu olacaktır. E-ve dönüşte bütün bu yabancı şehirler, tarihi şatolar, romantik manzaralar düşeymiş gibi gelip geçtiğinizden, diyebilirsiniz... Gerçek olduklarına bir türlü inanamıyacaksınız.

Sevgili, baha biçilmez karınız ne kadar da güzel çıkmış fotoğraflarda! Şimdi arkadaşlarına göstermekle meşgul, onları.

— Burada, neredyse bulutlara değecekti başım. Sevgilim, ne kadardı oranın yüksekliği?

— Deniz seviyesinden 2318 metre.

— Şu küçük kilisenin önündeki resmim var ya, hazırlanmamıştım, hemen çekti beni... Bakın, daha ceketimi düzeltiyordum. Bu kilisenin ismi neydi, sevgilim?

— Kutsal Paraskevler.

İşte size seyahatinizin bilançosu. Dünya hakkındaki bilgilerinize bir yenisi de eklenmedi. Çünkü çevrenizi çıplak gözle değil, fotoğraf makinesinin vizöründe seyrettiniz. Dünyayı hâlâ sınırlı sanmanızın nedeni budur.

Beni dinlerseniz, seyahate giderken ya fotoğraf makinenizi evde unutun, ya da karınız...

Yazan: M. Semyonov
Çeviren: Ergin ALTAY

15

— Ama hayatım, ben sana bu bikiniyi evde giymen için almıştım!..

Her yiyeceğin yanında en iyi içecek Coca-Cola'dır.
Meselâ nefis salçalı köfte ve buzlu Coca-Cola... Hiç denediniz mi ?
İyi pişmiş, zevkle hazırlanmış yemeklerin tadı Coca-Cola ile
bir kat daha artar.

Kalitesi taklit edilemiyen Coca-Cola memleketimizde
rafine şekerle hazırlanan tek içecektir.
Coca-Cola'nın eşsiz lezzetinden istifade için her yiyecekle
daima Coca-Cola içiniz.

Coca-Cola İstanbul'da, The Coca-Cola Company'nin (ABD) verdiği yetki ile Türk müteğebbislerin
kurdukları İstanbul Meşrubat Sanayii (İMSA) Ltd. Şti. tarafından şıelenmektedir.

Coca-Cola
ile herşey
daha
iyi
gider

(Manajans : 2202 — 213)

Meshurlar! Güldürüyor!

Demirperde üzerine:

Mao'nun nutku!

KIZIL Çin Komünist Partisi Şefi Mao Tse Tung, son nutkunda barışseverliğini şöyle belirtmekteydi:

— İlk barutu biz keşfettiğimiz halde, bunu ateşli silâhlarda kullanmıyoruz.. Sadece bayram şenliklerinde kullanıyoruz.. Matbaacılıkta da yine ilk adımı bizim atmamıza rağmen, Batılılar gibi gazete çıkarmıyor, sadece şiir kitapları basıyoruz.. Hattâ pusulayı da ilk biz bulduğumuz halde, Amerika'yı keşfetmekten kaçınmıyorsunuz!

Tavsiye!..

BİR GÜN Kadar bir düşünür sorar:
— Macaristan'daki açlık problemini önlemek için ne tavsiye edersiniz?...

Düşünür cevap verir:

— Doğu sınırını kapatın!...

— «Pekiy..» der Kadar, «Konut problemini halletmek için ne yapsak acaba?»

— Batı sınırını açın!

Ne bırakmış?..

İKİ Çek arasında:

— Karl Marks, Almanya'ya ne bıraktı?

— Batı Almanya'ya «Kapital» i, Doğu Almanya'ya ise, «Komünist Manifesto» sunu!

Nerden öğrendiniz?..

MAREŞAL Malinowski, Bükreş'te şerefine verilen bir ziyafette, yanında oturan Romanyalı bir kadına sorar:

— Rusça biliyor musunuz, madam?..

— «Çok az.» diye cevap verir kadın. «Meselâ: Dawaj tschassy!»

— Saatini ver...»

Kızarıp bozaran Malinowski sorar:

— Nerden öğrendiniz bunu?

— Askerlerinizden!...

İki mektup!..

ÖLÜM döşeginde yatan Stalin, Kruşçev'i yanına çağırır:

— Sana, der, iki mektup bırakıyorum... Şayet iktisadi güçlüklerle karşılaşsan birincisini... Hayatının tehlikeye girdiğini görürsen ikinci mektubu açarsın!

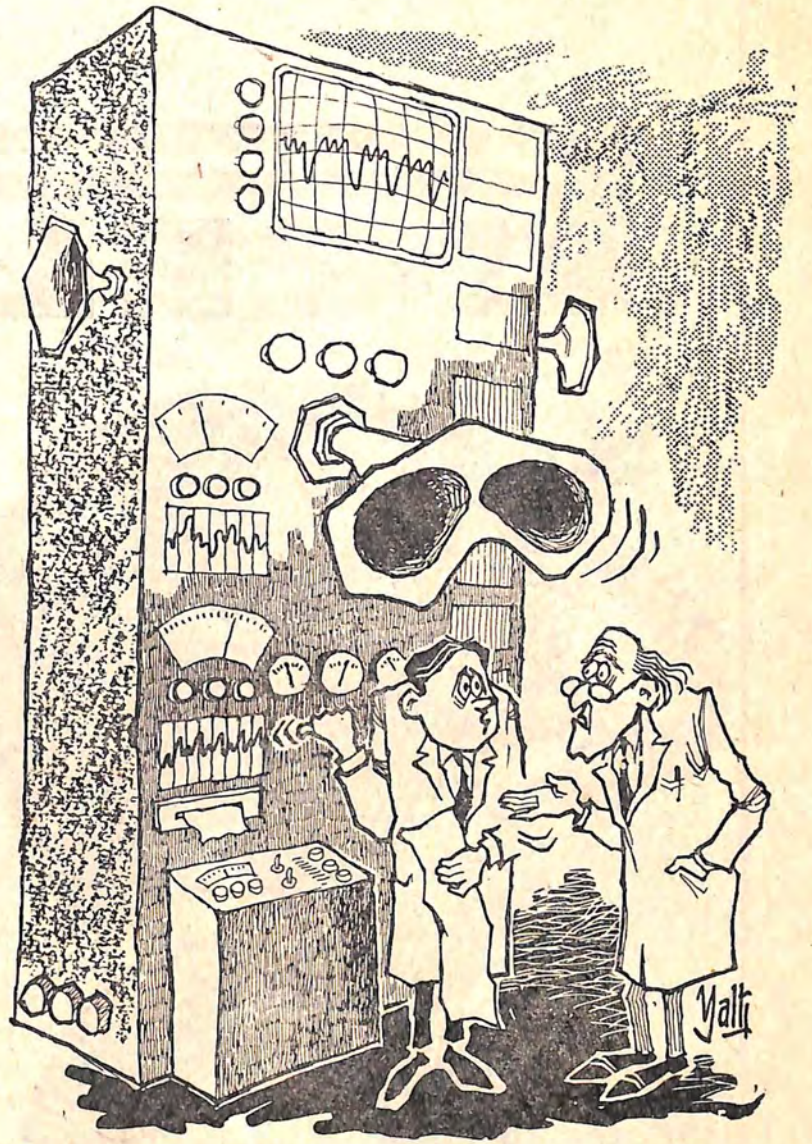
Aradan bir - iki yıl geçer.. Rusya'da iktisadi bir buhran baş gösterince, Kruşçev, Stalin'in verdiği birinci mektubu açıp okur:

«Bütün suçu benim üzerime at!»

Bunun üzerine Kruşçev hemen Stalin'i lanetleme kampanyasına girişir.

1964 yılında Kremlin'de iktidar kavgası hararetlenince, Kruşçev ikinci mektubu açar ve şu satırla karşılaşır:

«Hemen iki mektup yaz!»

— Makine bozuldu galiba profesör!.

— Ben sana sarımsak yeme demedim mi?..

Sekiz ayak buzdolabı!

PIRELLI

TAŞIMA
GÜCÜ
EN
FAZLA OLAN
LASTİK

TÜRK-PIRELLI TİCARET A.Ş.

NAMIK BAYIK P 4

(Ak. : 211)

Daha iyi
yazmak
için

Parker
**SUPER
Quink**

Her nevi kalem için
en iyi mürekkep

(İlâncılık : 5446 — 214)

Akbaba

Günlük Siyasal Mizah Mecmua

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi,

No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

İLAN FİYATI :

Kapak içi, santimi 20 lira,

iç sayfalar 30 liradır.

Fiatı : 100 kuruştur.

Reklâmınızı gazete ve dergilerle değerlendirin!

BASIN İLÂN KURUMU

Yurt içi ve yurt dışı reklâmlarınız için hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK:

Cağaloğlu Türkocağı caddesi No 1 -İstanbul

Telefon : 276600 - 276601

Telgraf adresi : BASIN KURUMU

Şahane Bir TABLO

DORİS göğsünün yarısını açıkta bırakan havluyu sıkı sıkı tutarken;

— Affedersiniz! dedi, sizi Cherubin zannettim!

Güçlkle yutkundum. İçeriden kalın bir ses sordu:

— Sen misin Bill? Hoş geldin!

— Evet Pat, benim!

Ürkek tavrılı Doris, bana atölyenin yolunu gösterdi.

Pat, Doris'in tamamen çıplak bir tablosuna son rötuşları yapmakla meşguldü. Doris alnına düşmüş inatçı bir perçemi düzeltirken, muzip bir gülümsemeyle Pat bana bazı itiraflarda bulundu.

— Modelimle evlenmekle şahane bir iş yaptım dostum! Her şeyden önce model masrafından kurtuldum, bu bir. İkincisi; burada biraz durdu pis pis sırttı, çok şahane bir kadın! Tarif edemem!

Zaten tarife falan hacet yoktu. Gözlerimi dolgun hatlarını ortaya çıkaran tablodan ayırmadan sordum:

— Cherubin de kim?

— Oğlumuz, dedi Pat. Dört yaşında. O daima bahçede arkadaşlarıyla oynar.

— Ooooh!

— İlham perim Doris'in evde çırılçıplak dolaşması Cherubin'in burada kalmasına mâni oluyor.

Her şeyden önce çocuğumuzun terbiyesini düşünmemiz şart!

İçimi bir kıskançlık dalgası kaplayıverdi. Kendi kendime:

— Vay canına! dedim. Şu Pat sandığımdan da akıllıymış!

O dakika şeytan aklıma girdi.

— Ya sen evde yokken? diye sordum.

— Doris alıştı artık dedi Pat, her zaman çıplak geziyor!

Bu izahatı boşa geçirmek için bir insanın tamamıyla sağır veya ahamak olması lâzımdı. Derhal faaliyete geçtim.

Hemen Paris'in sol kıyısında

öbeklenmiş artist muhitinden arkadaşlar edindim ve Kansas'tan gelme esaslı birisini buldum. Bunu ballandıra ballandıra Pat'a anlatınca, o da çok sevindi. Ertesi gün Pat'la, Kansaslı müşterek bir dosya hazırlamak ve gerekli görüşmeleri yapmak için bir öğleden sonrası için buluşmağa karar verdiler.

Ben de Pat'ın dışarda bulunmasından faydalanarak o güzel öğleden sonra evine gittim. Zile bastığım vakit imtihan kapısında bekleyen bir öğrenciden fark-sızdım.

İlk seferde olduğu gibi kapıyı Doris açtı. Görüştüğümüzden bu yana Pat'larda çamaşır yıkanmıştı. Galiba! Çünkü havlu epey çekmiş, Doris'in vücudu, iç gıcıklayıcı bir görüntü halini almıştı. Yüzünde bir şaşkınlık izi yoktu:

— Siz misiniz? dedi

Ve hafiften kızarak sordu:

— Bugün serbest misiniz?

Doğrusu bir kadından hele Doris gibisinden bu kadar açık sözlülük ve anlayış beklemiyordum! Şaşırmıştım. Bu halim onun işine yaradı:

— Bana yardım edebilir misiniz? diye soru yağmuruna devam etti.

— Sizin için bir uyduyla Ay'a bile giderim Doris! dedim.

Cevabımdan çok memnun olduğunu sadece otuz iki dişini göstererek belli etti. Beni salona aldı ve ortalıktan kayboluverdi.

Bir iki dakika sonra sizin veya yahut herhangi normal bir kadın kadar giyinik olarak geri döndü.

— İki saniye, dedi,

Hemen bahçeye geçti. Eli yüzü çilli, kir içinde bir oğlanı elinden tutarak içeri getirdi. Bu Cherubin'di.

Bütün bunlar o kadar çabuk ve sistemli oluyordu ki, ben derdimi anlatmak için ağzımı açmağa fırsat bulamamıştım.

— Cherubin'i size emanet ediyorum dedi aceleyle, ben de iki dakika gidip annemi göreyim.

— Bu yağmurda pazarlık olur mu? Al da ıslanma!..

Pat onun buraya gelmesine her nedense müsaade etmiyor! Geç kalmam, merak etmeyin!

Şaşırmış, aptallaşmış beni, bir sürü çıplak tablosuyla, üstelik şeytan çekici Cherubin'le başbaşa bırakıp gitti. Bu «Bond» filmlerinde bile bulunmayan modern bir işkence usulüydü.

Cherubin alışkın bir tavırla bana döndü:

— Anneme öyle bakmayı bırak da söyle benimle kutu kutu oynar mısın?

— Peki, demekten başka çare yoktu.

Böylelikle mimari branşında ilk büyük marifetimi gösterdim. Bir Eiffel kulesi, bir zafer takı, bir piramid denge kanunları keşfedile keşfedile ortaya çıktı...

Doris Pat'tan beş dakika önce eve geldi. Ağustos ayında Paris'te geçen boğucu sıcak bir öğleden sonranın bilânçosu şöyleydi:

Pat ve Doris yaptıkları ziyaretlerden ziyadesiyle memnun, bense eski halının üzerinde eğilmekten iki büklüm...

— Sen bir hârikasın, dedi Pat, omuzuma kuvvetli bir yumruk indirirken. Bunu halının üzerindeki kutulara bakarak mı,

yoksa başka bir şey için mi söylediğini, ancak karısına;

— Sevgilim, muazzam bir iş teklifi aldım, dediğini işitince anladım.. Aklım durmuştu âdeta.

İtiraf edeyim ki Pat hiç de nankör biri değil! Bana karısının en çıplak, en güzel, en gıcıklayan tablosunu, hiçbirşey düşünmeden hediye etti.

Eve götürdüğümde karım bu şaheser karşısında sessiz kalmayı tercih etti.

Tablo, şimdi kömürlükte duruyor..

O'nun önünde, her sene kömürleri yerleştirmeye gelen adamlar arpacı kumrusu gibi düşünüyorlar!...

Bill Blondy'den çeviren:
Tomris Seçgir

SebeP

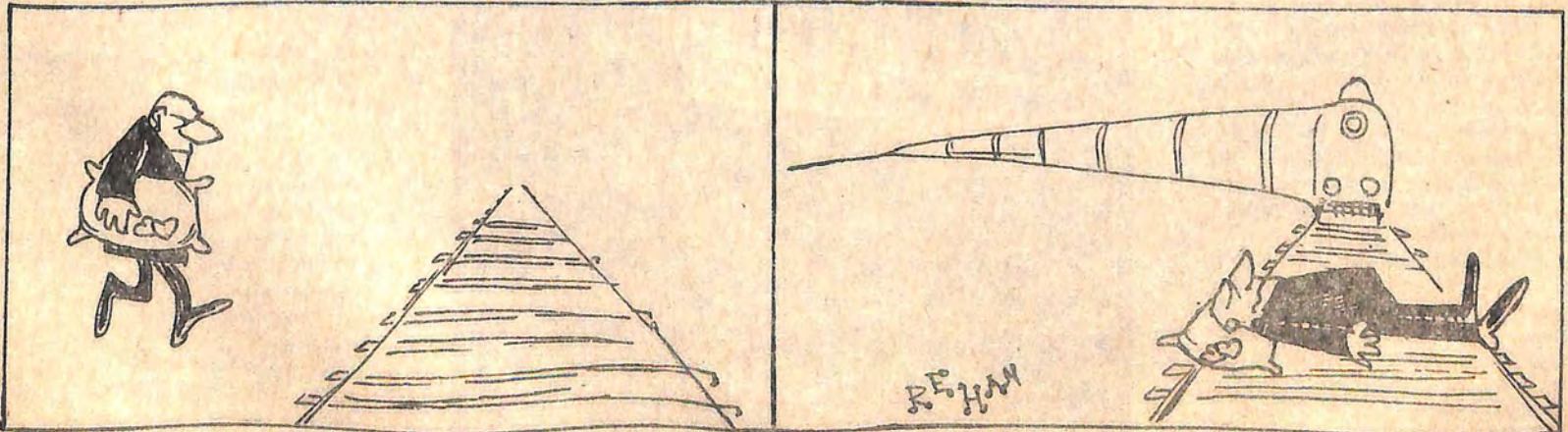
İki kadın arasında:

— Biliyor musun Alice ölmüş?

— Memnun oldum!

— Nasıl?

— Epeydir bana uğranıyordu, kızdı zannetmiştim!...

Yazısız

— 13 —

Aldırmadı Mediha. Erkeğinin ağladığını görmek istemiyordu... Fakirliğe ağlayan bir insanın suratını görmek istemiyordu. Çünkü, korkunç olurdu bu surat. Dayanılmazdı böyle surata bakmağa... Açlık da öyleydi, açlığa ağlamak da öyleydi. Tam iki gün ağlamıştı günün birinde çocuklar... Selâhattin hasta nedeydi o zaman... Sevim daha iki yaşındaydı... Zırl zırl ağlamıştı iki gün... Karnı aç çocuğun ağlaması, dünyanın en feci ağlamasıydı...

İşte bunun için kocasının yanına gitmiyordu Mediha...

Karnı aç değildi Selâhattin'in... Ama o, yılların açlığına ağılıyordu... Yirmi yılın, belki de daha önceki yılların açlığına...

* * *

Akşam, Cafer'le karısı Huriye geldiler. Mediha, onları kapıda karşıladı. Arkasından Selâhattin de çıktı kapıya.

— Hoşgeldin Cafer ağa, dedi.

Sonra iki kadın ellerini birbirinin içine alarak salâvat getirdiler.

— Allahümme sellâliâ Muhammet, dediler.

Çocukların yatağını o gün içine yere sermişlerdi. Selâhattin:

— Allahını seversen, şuraya otur Cafer Ağa, dedi.

Arabacı Cafer'le karısı, yatağın üzerine geçip kuruldular. Yine eller sıkıldı, yine eller yüze sürüldü.

— Eee, nasılsınız bakalım?

Cafer Ağa, kalın sesiyle hâl hatır soruyordu.

— İyiyy vallaha, dedi Selâhattin. Siz de hoşgeldiniz. Nasıl geçti bakalım ılıca?

— Nasıl geçecek gardaş... Bir odanın kirası onbeş günlüğüne kırk lira. Yüz lira da orda yedik... Etti mi yüz kırk? N'olacakmış, bizim avradın dizindeki sızılar geçecekmiş. Löküs bunlar namussuzum löküs... Avratlar incelmiş. Başımıza üç senedir bu dalgayı çıkardılar. Yok getmezsek, ayağa kalkamazmış da, yılan gibi çöreklenir kalırmış yerde...

— Aman herif sen de, dedi Huriye.

— Ne herifi lan? Ocağıma incir diktin ocağı batasica. Bizim gibi fakir yüz kırk lirayı kaçbin türlü cambazlık kazanır bilin mi? Benim anamda da bel sızısı, gulunç sızısı vardı. Ne yapardı anacığımız? Sürederdi güneşli havalarda gazıyı sırtına, sonra topu diker güneşe yattı. Babama yutturamazdı ki ılıca mılica dalgasını. Dese bile, —Geber ulan— derdi babam. Eski avratlarda saygı vardı erine. Şimdi kinlerde nerde?

— Ananın zamanı mı bre herif?

— Ananın zamanı değilmiş. Sizin zamanınız değil mi? İncelik zamanı. Hayran dayının tarlasının ince salatalık hıyarının zamanı...

— Keşke incelebilsen, dedi kadın.

— Ulan siz parayı bulsanız, namussuzum Zeynel Ağanın o İstanbul'dan getirdiği avradı da geçersinir. Allah da ona göre biliyor da, kısıyor kesenin ağzını.

Huriye güldü. Mediha da güldü. Sevim ve çocuklar yoktu içerde. Cafer Ağa, sağına soluna bakındıktan sonra:

— Nerde kaşık düşmanları? diye sordu.

Mediha gülererek:

— Dışardalar, dedi. Ablasıyan beraber oturuyorlar.

Selâhattin, bu gecenin şerefine bir paket de sigara aldırması sonradan. Koskoca bir yıldır ilk defa paketle sigara aldırması için, bunun açılışını zevkle, merasimle yapmalıydı. Önce, birinci paketinin sağına soluna birer fiske ile vurdu. Sonra altını çevirerek, oraya kuvvetlice bir yumruk indirdi. Ağzından iki sigara çıkacak kadar açtıktan sonra, yine bir yumruk salladı alt tarafına. İki sigara fırlamış çıkmıştı dışarı. Birini Cafer Ağa'ya uzattı. Ötekini de kendi dudaklarına götürdü.

— Buyur yak Cafer Ağa, dedi.

Kibriti Mediha yaktı. Önce Cafer Ağa'ninkini, sonra kocasınınkini aynı kibritle tutuşturduktan sonra:

— Dün gece çok yağmur oldu, dedi.

Selâhattin tamamladı karısının sözünü:

— Bizim ev de bir aktı ki sormayın. Delinmişti meret dam her yanından sanki.

— Kabahat senin herif. Bir liralık mumu kiskandın.

— Ulan avrat hiç akıl yok sende be. Yazın sıcağından hiç kızgın çinkoya mum mu sürülür? Tavadaki yağ gibi akar gider be.

— Bırak Allahını seversen Selâhattin, bunların saçları uzun, akılları kısa, dedi Cafer Ağa.

Hep beraber güldüler.

Sevim içeriye iki bardak çayla girdi. Çayları bir eski paslı tepsinin üzerine koyup getirmişti. Birini Cafer Ağa'ya, birini de karısı Hu-

riye'ye verdikten sonra ikisinin de ellerini saygıyla öptü.

— Sağol kızım, dediler ikisi de.

Selâhattin kızına:

— Benim de çayı al, gel, kızım, dedi.

Sonra birden aklına evde sadece iki bardak olduğu gelince:

— Benimki soğusun, soğuk se-verim, dedi.

— Peki baba.

Kız dışarı çıkınca, Selâhattin şeker kâğıdına elini atarak:

— Biraz daha koy Cafer Ağa, dedi.

— İstemez gardaş, istemez...

Üç kaşık daha şeker attı Selâhattin.

Güzel olmuş çay, dedi Huriye. Dışardan Ayhan'ın ağıt sesi geliyordu. Ağıt gittikçe kapıya kadar yaklaştı. Başını içeriye uzattı:

— Ana, dedi. Ablam bana çay vermiyor. Bardak yok diyor.

Cafer Ağa, çayı iki höpürdetişte içtikten sonra, bardağı Ayhan'ın eline tutuşturdu.

— Götür de ablan buna koysun, dedi.

Mediha, Ayhan'la beraber dışarı çıktı. Çocuğu boynundan yakalayıp:

— Patlamadın ya piç, dedi.

Sevim ağlamaklı gibi:

— O kadar dedim anne, dinlemedil.

— Aldırma kızım. Bu mahallede biz kırk kişiyiz, birbirimizi biliriz. Sanki onların evinde kaç bardakları var? Babana koy da getir.

Ayhan, örtmenin altına gitmiş, sümüğünü çeke çeke ağlıyordu. Mediha gitti, çocuğunun yanaklarını okşadı. Sonra, gözünün önüne getirdi ayları... Beş aya yakın vardı ki,

çay içmemişti çocuklar. Belki tadını bile unutmışlardı. Niçin vurmıştu sanki çocuğa?... Çay istediği için mi?... Madem öyleydi, önceden hiç tattırmayacaklardı tadını.

— Ayhanım, dedi... Benim bir tane oğlum... Bak şimdi ablan sana da koyacak. İçerde misafirler var. Önce baban içsin; ondan sonra da sen iç olmaz mı?

Yine okşadı çocuğu... Gözünde biriken iki damla yaşı elinin tersiyle sildi. Ana kalbi buydu zahir... Kızarken bile sevmek... Haklıydı çocuk. Yerden göğe kadar haklıydı. Çaydanlığı ateşin üzerinden alıp, ağızına dikmekte bile haklıydı.

Mediha içeri girdiğinde, Selâhattin işsizlikten bahsediyordu.

— Zorlaştı geçinmek Cafer Ağa, diyordu.

— Hele beş altı çocukla.

— Heyya Cafer Ağa. Gözü kör olsun fakirliğin. Fakir dedin mi, gece eğlencesinden, sinemadan, tiyatrodan, gezmeden, tozmadan her şeyden mahrum. Ne yapsın fakir? En ucuz eğlence çocuk çıkartmak. Bol bol eğlenip, bol bol çocuk çıkarır fakir. Baksana hambal Osman'a.. Avradı Halep inekleri gibi senede bir tane fırlatır. Fırlatmadığı sene, ya kurak gittiği mevsim, ya da Osman hastadır. Kaç senedir şu mahalledeyim, o avradın karnını inik görmedim. Yani ya öyle alışmış ki avrat, karnı boşalır boşalmaz bohça bağlayıp geziyor. Ay on iki, çocuk postada... Geçen Osman'a —Ne yapacaksın ulan bu kadar fırlatmayı?— dedim de, —Vatana evlât— dedi. Ulan hıyar, dedim ben de, —Sen vatana çocuk yetiştiriyorsun, vatan sana ne yapıyor?— —Süt tozu veriyor— dedi. Ana hastanesi mi varmış, ne varmış. İşte oradan her çocuğa ayda bir kilo süttozu veriyorlarmış.

— Akıllı herif, dedi Huriye.

— Onun akli yere girsin be Huriye bacı. Yedirse çocuklara iyi ya, dokuz kilo tozu topladığı gibi gidiyormuş dondurmalarının birine, kilosunu iki liradan satıp geliyormuş.

— Yedirse ya çocuklarına? dedi Cafer Ağa.

— Gözünü seveyim Cafer Ağa, bilmez gibi konuşma. Onlara Gü-rünlü demişler. Bulsalar yani, Allahın havasını bile paraynan satarlar. Dinleri imanları para. Kel Reşo, onun için, bankada bin lirası var, diyor.

— Bin lra mı? Vay deyyusun dölü.

— Herif onunla arsa alacakmış.

— Bak dümbüğe...

Cafer Ağa, karısına döndü:

— Bak ulan avrat eldeki akıla, bir de sendeki akıla bak. Gâvur etti benim yüz kırk liramı... Eller zaten böyle zengin oluyorlar... Yemiyor, içmiyor, dişlerinin kirini somurup zengin oluyorlar.

Selâhattin güldü:

— Vallaha burada haksızsın ağam, dedi. Hiçbir zaman insan biriktirmekle, dışından tırnağından arttırmakla zengin olmaz. O senin dediğin dünyada bir iki tane ancak olur...

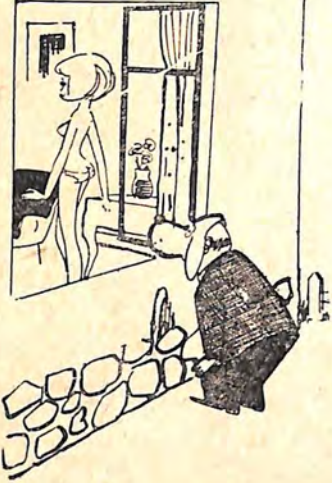
— Nasıl yanı?

(Devamı var)

(Basım : 15064 - A - 7413 — 210)

Milletler Gülüyor

Yazısız

Müze

Antika koleksiyoncusu bir Fransız, Glasgow'da bir antika dükkânını gezer. Ama ilgisini çeken bir şey bulamaz! Hiçbir şey almadan dükkândan çıkacağı zaman tezgâhtar yanına yaklaşır:

— Müsyö, der, müzeyi gezmek bir şilling'tir!

Soru

Oğlan sınıfın en azılı, en tembel talebesiydi. Bir akşam okuldan eve dönünce:

— Babacığım, dedi, bugün sıfıfta hocanın sorduğu bir suale sade ben cevap verdim!

— Sual neydi?

— Şey!.. «İskemleme raptiye koyan eşşek oğlu kim?..»

Yazısız

Boksörün derdi

Boksör uykusuzluktan çok şikâyetçiydi. Bunu doktoruna anlatınca:

— Size bir tavsiye, dedi, yatar yatmaz saymağa başlayın. Bir, iki, üç, dört... diye... Çok iyi bir usuldür. Faydasını göreceğinizden eminim!

— Ama doktor bey, diye itiraz etti boksör. Bu metod bana gelmez. Çünkü «dokuz» deyince daima kendimi ayakta bulurum!..

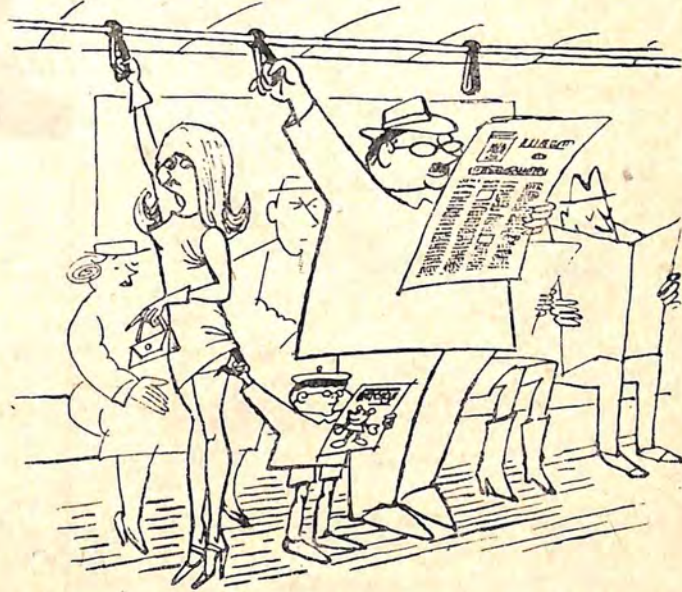
Aranan nişanlı!

Genç, güzel bir kız detektife başvurur:

— Nişanlım hakkında tahkikat yapmanızı istiyorum! der. Sarışın, mavi gözlü, uzun boy-ludur. Yanağında bir de yara izi vardır.

— Çok iyi matmazel! Nerede oturur nişanlınız?

— İşte ben de bunu bilmek istiyorum!

Yazısız

Rahat uyu

İtalya'nın mezarlarından birinde şöyle bir taş göze çarpar:

«Sana kavuşuncaya kadar rahat uyu...»

Sevgili karın»

— Rica ederim peşimi bırak artık!

Şu garip dünya

* Polis, Baltimore'da bir hayvanat bahçesinde ayının kafesine atılan fıstıkları yiyen, otuz sekiz yaşındaki Jones Corn adında birini tutuklamıştır.

* Trafiği aksatıktan yargılanan biri, hâkime:

— Trafik polisinin geç işaretini beklerken uyuya kalmışım, dedi.

* Federal bir mahkemenin kararı: «Adedi ne kadar çok olursa olsun bozuk yumurtayla omlet yapmak imkânsızdır.»

* Newyork'ta bir koleksiyoncunun 500 çeşit kedi bıyığına sahip olduğu bildiriliyor!..

* Saint-Paul'deki bir koleksiyoncu da her öptüğü kadından bir tutam saç kesiyormuş. Halihazırda elinde ellisi kızıl olmak üzere 300 çeşit saç varmış!..

* Amerika Birleşik Devletleri Ruhsat Bürosunda, «Tavuklar ve horozlar için güneş gözlüğü» talehini de bugünlerde kayıt etmişler.

Neyle okuyacak

İşkoçyalı, bir hafta önce aldığı televizyon makinasını geri getirir:

— Televizyonunuzu iade ediyorum, der mağaza sahibine.

— Çalışmıyor mu?

— Çalışmasına çalışıyor ya, yeteri kadar ışık vermiyor lâmbası.

— Aman bayım, bizim televizyonlarımızın lâmbaları..

— Yeteri kadar ışık vermiyor dedik ya, karım televizyon sevmeyiz, kitap okumağı tercih eder, bunun için ayrıca lâmba mı yaksın yani..

Dini

Paris'te merkez postaneye uğrayan bir turist, bir memuru gözüne kestirip yaklaştı ve sordu:

— Benim için mektup var mı acaba?

— Post restan mı?

— Hayır, katolik!

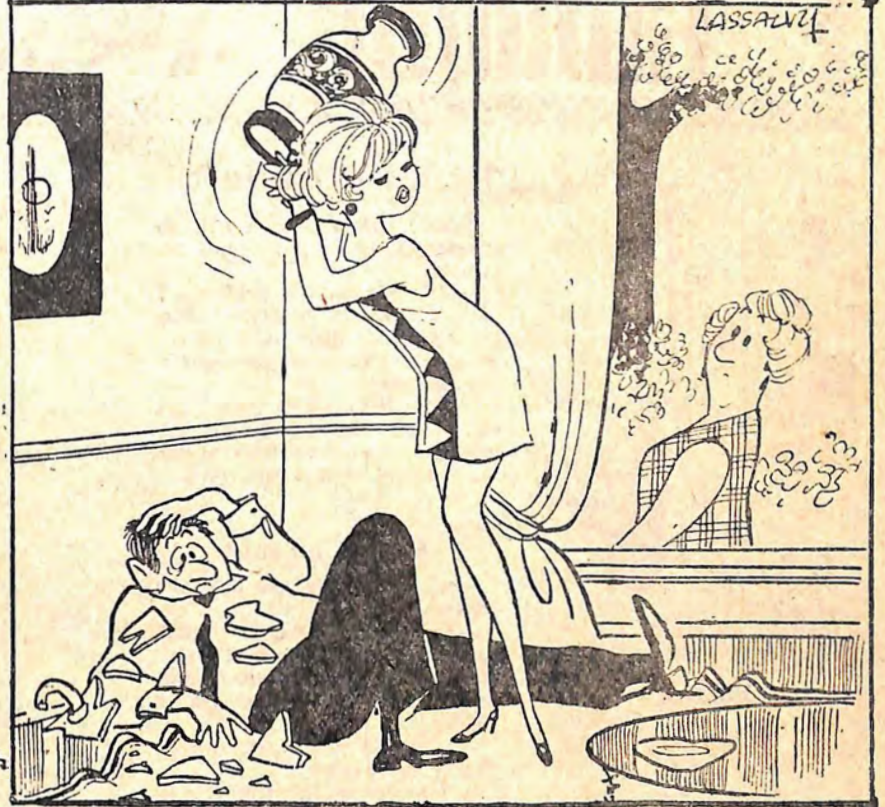
— Uyku hapımı yuttu mu?

— Hayır, sadece hapı yuttu!

Dünya Karikatürleri

-OĞLUMUZUN ÇOK HOSUNA GİTTİ
KARICIĞIM, ALIVERELİM!

|-ANNE... BU VAZO ÇOK KIYMETLİ MİDİR?

-BUNLAR YOLCU KIZIM.. SEN GELİP
GEÇİCİ İNSANLARA ALDIRACAK KA-
DAR GERİ KAFALI MİSİN?..

-HABERLER NASIL?
-ÇOK GÜZEL, ÇOK !..

-UÇAK HAVALANDI... KEMERLERİ
ÇÖZÜN ARTIK !

*Emniyetli
Yarınlar
Giden Yol*

**TASARRUFTAN
GEÇER!**

YAPI ve KREDİ

BANKASI

22 yıldır

**TASARRUFU
EN FAYDALI ŞEKİLDE**

Değerlendiren Bankadır!

A
K
B
A
B
A

-İSTE GÖRÜYORSUNUZ : KARILARIMIZ
BİZE ÇOK BAĞLIDIR !..

-KUZUM, SİZ YALNIZ ESKİ ESER-
LERE Mİ MERAKLISINIZ ?..

-VALLAHİ DAHA GÜZEL OLUR KARI-
CIĞIM, ÇIKAR ŞU ŞAPKANI !

-ANNEM BANA SARILDIĞINI, BABAM
TARLAYI ÇİGNEDİĞİNİ GÖRÜRSE
HAPİ YUTTUN !

-HAYIR, YALNIZ SEBZE... BÜTÜN
ETLER SANA YASAK !